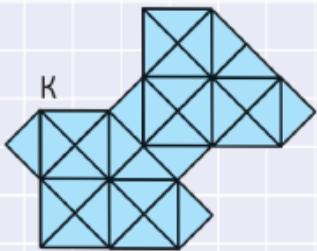
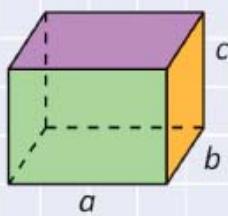

РАДНА СВЕСКА

ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

$$3 \cdot x - 260 = 316$$

38 421 · 10

$$P = 6 \cdot (a \cdot a)$$

НОВА ШКОЛА

САДРЖАЈ

ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 1 000 - ПОНОВИМО

Природни бројеви до 1 000 - поновимо	6
--	---

БРОЈЕВИ – ПРВИ ДЕО

Бројеви од хиљаду до десет хиљада	10
Читање и писање бројева до десет хиљада	11
Читање и писање бројева до сто хиљада	13
Читање и писање бројева до милион	15
Месна вредност цифре	17
Бројеви већи од милион	18
Упоређивање вишецифрених бројева	20
Скуп N и скуп N_0	21
Бројевна права	22

САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ У СКУПУ N И СКУПУ N_0

Писмено сабирање вишецифрених бројева	24
Замена места сабиралаца	26
Здружијање сабиралаца	27
Зависност збира од промене сабиралаца. Сталност збира	28
Писмено одузимање вишецифрених бројева	30
Зависност разлике од промене умањеника и умањиоца	32
Сталност разлике	34
Нула код сабирања и одузимања	36

МНОЖЕЊЕ И ДЕЉЕЊЕ

Множење вишецифреног броја декадном јединицом	38
Замена места и здружијање чинилаца	40
Множење збира и разлике бројем	42
Множење вишецифреног и једноцифреног броја	44
Множење вишеструком декадном јединицом	46
Множење вишецифрених бројева	47
Дељење вишецифреног броја декадном јединицом	50
Дељење збира и разлике бројем	52
Дељење вишецифреног броја једноцифреним бројем	53
Дељење вишецифрених бројева	56
Дељење са остатком	59
Зависност производа од промене чинилаца	61
Сталност производа	63
Зависност количника од промене дељеника и делиоца	64
Сталност количника	65
Прости и сложени изрази	66
Задаци за вежбање	67
Изрази са променљивом	68

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ (површина квадрата и правоугаоника)

Мерење површине геометријских фигура – поновимо	70
Мере за површину (m^2 , dm^2 , cm^2 , mm^2)	72
Мере за површину (a , ha , km^2)	73
Површина правоугаоника	74
Површина квадрата	75
Задаци за вежбање	76

БРОЈЕВИ – ДРУГИ ДЕО (једначине и неједначине)

Једначине са сабирањем	78
Једначине са одузимањем	79
Једначине са множењем	80
Једначине са дељењем	81
Једначине са сабирањем и одузимањем	82
Једначине са множењем и сабирањем	83
Једначине са множењем и одузимањем	84
Једначине са дељењем и сабирањем	85
Једначине са дељењем и одузимањем	86
Неједначине са сабирањем	87
Неједначине са одузимањем	88
Неједначине са множењем	89
Неједначине са дељењем	90

ГЕОМЕТРИЈА

Рогљаста и обла тела	92
Квадар	93
Мрежа и модел квадра	94
Коцка	95
Мрежа и модел коцке	96
Цртање квадра и коцке на квадратној мрежи	97
Цртање квадра и коцке на тачкастој мрежи	98

БРОЈЕВИ – ТРЕЋИ ДЕО (разломци и децимални бројеви)

Разломци - поновимо	100
Упоређивање разломака једнаких бројилаца	101
Сабирање разломака једнаких именилаца	102
Одузимање разломака једнаких именилаца	103
Децимални запис броја са две децималне	104
Сабирање бројева у децималном запису	105
Одузимање бројева у децималном запису	106

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ (површина и запремина квадра и коцке)

Површина квадра	108
Површина коцке	109
Мере за запремину (m^3 , dm^3 , cm^3 , mm^3)	110
Запремина квадра	111
Запремина коцке	112

ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 1 000

ПОНОВИМО

324
298

456
789

35 •
48 •
69 •
90 •
76 •

• LXIX
• LXXVI
• XC
• XXXV
• XLVIII

3С 4Д 6Ј = _____

8С 2Д 1Ј = _____

ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 1 000

ПОНОВИМО

1. Допуни реченице.

Знаци за писање бројева су _____. Има их _____.

То су: _____

2. Напиши:

- а) највећи број 1. стотине _____
- б) најмањи број 3. стотине _____
- в) највећи паран број 6. стотине _____
- г) најмањи непаран број 9. стотине _____

3. Заокружи бројеве који припадају 8. стотини.

689 871 791 801 718 913 700 815 799

4. Напиши цифрама дате бројеве.

седам стотина двадесет два _____

осамсто тридесет четири _____

деветсто седамдесет осам _____

пет стотина педесет _____

три стотине десет _____

шестсто тринаест _____

петсто петнаест _____

деветсто девет _____

5. Напиши речима дате бројеве.

986 _____

319 _____

532 _____

195 _____

710 _____

302 _____

699 _____

812 _____

6. Дате бројеве напиши у облику збира производа једноцифреног броја и декадне јединице.

935 _____

318 _____

604 _____

567 _____

720 _____

841 _____

296 _____

453 _____

7. Напиши први претходник и први следбеник датих бројева.

____, 968, ____

____, 470, ____

____, 516, ____

____, 200, ____

____, 768, ____

____, 450, ____

8. На свакој линији напиши одговарајући број.

3С 4Д 6Ј = _____

8С 2Д 1Ј = _____

4С 7Д 0Ј = _____

7С 0Д 9Ј = _____

5С 5Д 5Ј = _____

9С 9Д 0Ј = _____

9. Заокружки слово испред сваке тачне тврђње.

а) Двоцифренih бројева има 90.

б) Најмањи троцифрен број је 101.

в) Највећи двоцифрен број је 99.

г) Различитим цифрама се могу написати исти бројеви.

10. У сваки \bigcirc упиши број 3, а затим подвуци нетачне записи.

314 > \bigcirc 19

329 < 92 \bigcirc

375 = \bigcirc 75

380 > 8 \bigcirc 3

311 < 1 \bigcirc 3

11. Уочи правило и настави започети низ бројева тако да их укупно буде 12.

465, 470, 475, _____

12. Користећи цифре 4 и 7 напиши све троцифрене бројеве тако да се цифре у запису броја могу понављати.

а) Међу записаним бројевима уочи парне и напиши их у редоследу од најмањег до највећег.

б) Међу записаним бројевима уочи оне који припадају 8. стотини и напиши их у редоследу од највећег до најмањег.

13. У сваки упиши знак $>$ или $<$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$324 \bigcirc 298$

$456 \bigcirc 789$

$598 \bigcirc 459$

$819 \bigcirc 902$

$2C\ 4D\ 3J \bigcirc 1C\ 1D\ 8J$

$2C\ 6D\ 7J \bigcirc 26D\ 7J$

$3C\ 6D\ 2J \bigcirc 7C\ 0D\ 1J$

14. Повежи линијом сваки број са одговарајућом тврђњом.

786 •

• Припада шестој стотини.

100 •

• Први следбеник броја 344.

999 •

• Најмањи троцифрени број.

345 •

• Број који садржи више од 78Д, а мање од 8С.

501 •

• Први претходник најмањег четвороцифрениог броја.

15. Спој линијама бројеве написане арапским цифрама са одговарајућим бројевима написаним римским цифрама.

35 •

• LXIX

48 •

• LXXVI

69 •

• XC

90 •

• XXXV

76 •

• XLVIII

16. Напиши римским цифрама све бројеве који се налазе између бројева 498 и 504.

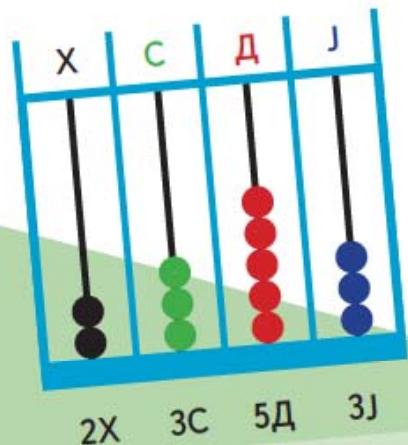
17. Ако је тврђња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

За писање бројева римским цифрама користимо седам цифара.

ДА

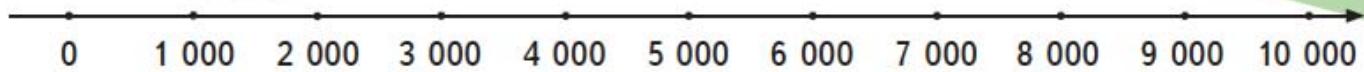
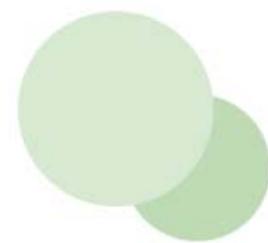
НЕ

БРОЈЕВИ – ПРВИ ДЕО

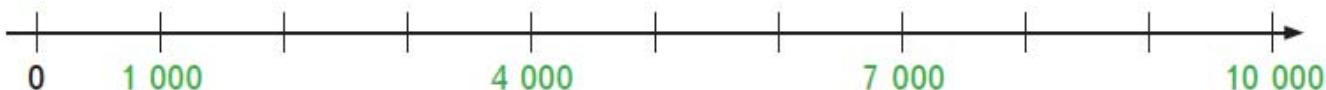
$$4\ 789 = 4\ 000 + 700 + 80 + 9$$
$$4\ 789 = 4 \cdot 1\ 000 + 7 \cdot 100 + 8 \cdot 10 + 9 \cdot 1$$

$$6\ 543 = 6\ 000 + 500 + 40 + 3$$
$$6\ 543 = 6 \cdot 1\ 000 + 5 \cdot 100 + 4 \cdot 10 + 3 \cdot 1$$

БРОЈЕВИ ОД ХИЉАДУ ДО ДЕСЕТ ХИЉАДА

1. На бројевној правој напиши хиљаде које недостају.

2. Напиши речима дате бројеве.

1 000 _____ 8 000 _____

5 000 _____ 10 000 _____

3. Напиши све хиљаде које се налазе између:

a) 3 000 и 10 000 _____

б) 1 000 и 9 000 _____

в) 2 000 и 8 000 _____

4. У сваки \bigcirc упиши знак $>$ или $<$ тако да записи буду тачни.

2 000 \bigcirc 4 000 7 000 \bigcirc 3 000 9 000 \bigcirc 10 000 2 000 \bigcirc 1 000

5 000 \bigcirc 8 000 6 000 \bigcirc 4 000 8 000 \bigcirc 9 000 3 000 \bigcirc 2 000

5. Допуни.

Број 10 000 је једна десетица _____.

Број 10 000 краће пишемо _____.

1ДХ = ____ X = ____ С = ____ Д = ____ Ј

6. Дате бројеве напиши у облику производа једноцифреног броја и једне хиљаде.

5 000 = ____ · 1 000 6 000 = _____ 4 000 = _____

1 000 = _____ 8 000 = _____ 9 000 = _____

ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ БРОЈЕВА ДО ДЕСЕТ ХИЉАДА

1. Напиши најмањи и највећи четвороцифрени број.

Најмањи је _____, а највећи је _____.

2. Напиши речима дате бројеве.

6 013 _____

9 500 _____

8 960 _____

7 195 _____

3. Напиши цифрама дате бројеве.

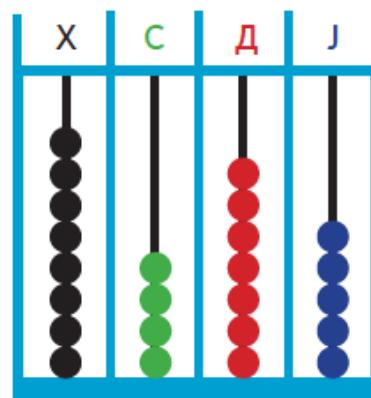
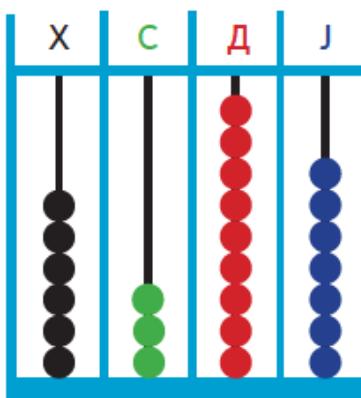
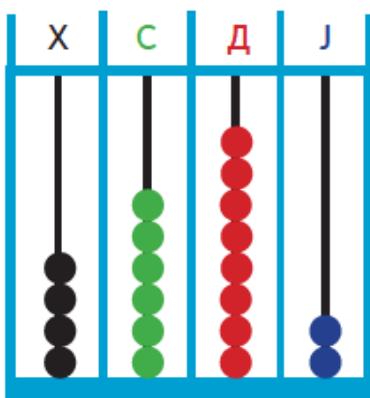
четири хиљаде петсто двадесет седам _____

осам хиљада деведесет девет _____

две хиљаде четрдесет пет _____

три хиљаде триста тридесет _____

4. Напиши бројеве који су приказани на рачунаљкама.

5. Настави као што је започето.

$$6\ 789 = 6\ 000 + 700 + 80 + 9$$

$$9\ 547 = _____$$

$$3\ 216 = _____$$

$$4\ 634 = _____$$

$$8\ 972 = _____$$

6. Према датом примеру напиши бројеве у облику збира производа једноцифрених бројева и декадних јединица.

$$7\ 456 = 7 \cdot 1\ 000 + 4 \cdot 100 + 5 \cdot 10 + 6 \cdot 1$$

$$8\ 783 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3\ 925 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$4\ 321 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$6\ 543 = \underline{\hspace{2cm}}$$

7. Напиши све четвороцифрене бројеве помоћу цифара 2 и 7. Цифре се могу понављати.

8. Заокружи бројеве који припадају четвртој хиљади.

4 001 3 218 4 000 3 975 4 008 3 897 4 596 3 001

9. У сваки \bigcirc упиши знак $<$ или $>$ тако да записи буду тачни.

2 361 \bigcirc 2 013 6 902 \bigcirc 6 903 8 008 \bigcirc 8 080 4 567 \bigcirc 6 123

9 642 \bigcirc 9 985 7 099 \bigcirc 7 909 3 215 \bigcirc 3 152 5 671 \bigcirc 5 176

10. Дате бројеве поређај по величини почевши:

a) од најмањег до највећег.

3 748, 1 853, 4 531, 7 365, 2 452, 3 478, 9 231, 6 236

б) од највећег до најмањег.

2 017, 6 933, 9 651, 3 456, 7 891, 4 259, 1 998, 5 735

ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ БРОЈЕВА ДО СТО ХИЉАДА

1. Напиши најмањи шестоцифрени број.

2. Допуни.

Број 100 000 краће пишемо ____.

1СХ = _____ ДХ = _____ Х = _____ С = _____ Д = _____ Ј

3. Напиши речима дате бројеве.

Број 23 662 читамо: _____

Број 79 001 читамо: _____

Број 95 324 читамо: _____

Број 48 906 читамо: _____

4. У датим бројевима усправном цртом раздвој класе хиљада и класе јединица.

33030 7218 99100 44444 6035 80429 53121 9876

5. Напиши први претходник и први следбеник датих бројева.

_____, 65 789, _____ _____, 32 564, _____ _____, 79 801, _____

_____, 44 321, _____ _____, 51 879, _____ _____, 89 999, _____

6. Уочи правило и настави започети низ бројева.

a) 21 000, 31 000, 41 000, _____, _____, _____, _____, _____

b) 78 000, 76 000, 74 000, _____, _____, _____, _____, _____

v) 49 050, 49 060, 49 070, _____, _____, _____, _____, _____

7. Користећи цифре 5, 1, 0, 8 и 2 напиши најмањи и највећи петоцифрен број тако да се цифре у броју не понављају.

Најмањи број је _____, а највећи број је _____.

8. Напиши све парне бројеве који се налазе између бројева:

73 378 и 73 393 _____

9. Напиши све непарне бројеве који се налазе између бројева:

50 002 и 50 012 _____

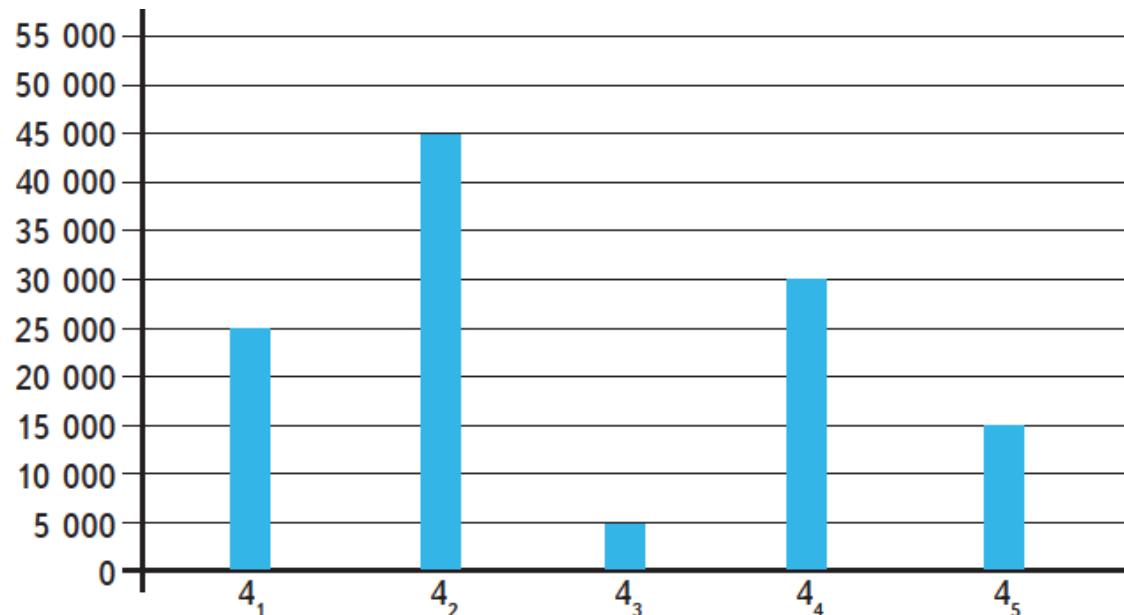
10. На свакој линији напиши цифрама одговарајући број.

8ДХ 4Х 6С 2Д 3Ј = _____ 4ДХ 7Х 5С 3Д 8Ј = _____

5ДХ 8Х 7С 5Д 4Ј = _____ 7ДХ 1Х 0С 2Д 5Ј = _____

3ДХ 5Х 5С 6Д 7Ј = _____ 2ДХ 3Х 4С 0Д 3Ј = _____

11. Ученици четвртог разреда једне школе су учествовали у еколошкој акцији сакупљања старог папира и штедели новац за куповину рачунара. На графикону је приказано колико је свако одељење уштедело новца. Попуни табелу.

- Одговори на питање.

Које одељење је уштедело најмање, а које највише новца за куповину рачунара?

Одговор: _____

ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ БРОЈЕВА ДО МИЛИОН

1. Допуни.

а) Декадне јединице које смо до сада научили су:

б) Број 1 000 000 краће пишемо ____.

1М = ____ СХ = ____ ДХ = ____ Х = ____ С = ____ Д = ____ Ј

2. Напиши цифрама дате бројеве.

осамсто петнаест хиљада двеста два _____

триста педесет хиљада шездесет четири _____

деветсто деведесет хиљада пет _____

седамсто четрдесет девет хиљада _____

3. Упиши у табелу следеће бројеве и напиши их речима.

КЛАСА МИЛИОНА			КЛАСА ХИЉАДА			КЛАСА ЈЕДИНИЦА		
СМ	ДМ	М	СХ	ДХ	Х	С	Д	Ј
• 74 391								
• 645 004								
• 900 122								
• 1 000 000								

Број 74 391 читамо: _____

Број 645 004 читамо: _____

Број 900 122 читамо: _____

Број 1 000 000 читамо: _____

4. Према датом примеру напиши наведене бројеве у облику збира вишеструких декадних јединица.

$$765\ 432 = 700\ 000 + 60\ 000 + 5\ 000 + 400 + 30 + 2$$

$$293\ 171 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$582\ 804 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$954\ 260 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$397\ 013 = \underline{\hspace{2cm}}$$

5. Дате бројеве запиши у облику збира производа једноцифреног броја и декадне јединице.

165 897 _____

632 108 _____

428 593 _____

814 976 _____

6. Напиши први претходник и први следбеник датих бројева.

_____, 216 900, _____

_____, 400 000, _____

_____, 178 450, _____

_____, 999 999, _____

_____, 783 999, _____

7. Следеће бројеве поређај од највећег до најмањег.

504 004, 49 999, 53 052, 700 000, 554 204, 412 537

8. Напиши бројеве који су приказани у облику збира производа једноцифреног броја и декадне јединице.

$$4 \cdot 10\,000 + 2 \cdot 1\,000 + 3 \cdot 100 + 6 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$7 \cdot 10\,000 + 5 \cdot 1\,000 + 8 \cdot 100 + 3 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$5 \cdot 100\,000 + 3 \cdot 10\,000 + 1 \cdot 1\,000 + 7 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$9 \cdot 100\,000 + 7 \cdot 10\,000 + 8 \cdot 1\,000 + 4 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$8 \cdot 100\,000 + 6 \cdot 10\,000 + 7 \cdot 1\,000 + 2 \cdot 10 + 9 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1 \cdot 100\,000 + 2 \cdot 10\,000 + 4 \cdot 1\,000 + 5 \cdot 10 + 5 \cdot 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

9. Користећи цифре 2, 3 и 4 напиши најмањи и највећи број тако што ћеш све цифре употребити два пута.

Најмањи број је _____, а највећи број је _____.

МЕСНА ВРЕДНОСТ ЦИФРЕ

1. У табелу месних вредности упиши дате бројеве.

КЛАСА МИЛИОНА			КЛАСА ХИЉАДА			КЛАСА ЈЕДИНИЦА		
СМ	ДМ	М	СХ	ДХ	Х	С	Д	Ј
• 56 342								
• 217 689								
• 380 621								
• 516 400								
• 933 195								

2. У следећим бројевима одреди месну вредност цифре 6.

234 567 _____

986 123 _____

560 974 _____

605 312 _____

3. Различитим цифрама напиши највећи и најмањи шестоцифрени број.

Најмањи број је _____, а највећи број је _____.

4. Према датим бројевима: 723 459, 315 678, 987 654 и 243 596, допуни реченице.

Међу датим бројевима најмањи је број _____.

Цифра 5 има највећу месну вредност у броју _____.

Цифра 6 има најмању месну вредност у броју _____.

Међу датим бројевима највећи је број _____.

Цифра 4 има највећу месну вредност у броју _____.

Највећу месну вредност у последњем броју има цифра _____.

5. Бројеви 2 345 и 4 352 су написани истим цифрама. Напиши речима њихове месне вредности.

Цифра 2 има месне вредности _____.

Цифра 3 има месну вредност _____.

Цифра 4 има месне вредности _____.

Цифра 5 има месне вредности _____.

БРОЈЕВИ ВЕЋИ ОД МИЛИОН

1. Напиши први следбеник броја 1 000 000.

2. Напиши све декадне јединице које се налазе између 1 000 000 и 10 000 000 000.

3. У таблици месних вредности напиши дате бројеве.

	КЛАСА БИЛИОНА			КЛАСА МИЛИЈАРДИ			КЛАСА МИЛИОНА			КЛАСА ХИЉАДА			КЛАСА ЈЕДИНИЦА		
	СБ	ДБ	Б	СМд	ДМд	Мд	СМ	ДМ	М	СХ	ДХ	Х	С	Д	Ј
•	4	273	200												
•	341	670	038												
•	17	069	818												
•	8	417	681	002											
•	123	009	120	543											
•	99	000	734	989											

4. Напиши цифрама дате бројеве.

тридесет пет милиона двадесет шест _____

шест милиона девет хиљада четрдесет три _____

осамнаест милиона петсто двадесет _____

један билион _____

триста педесет милијарди шест милиона деветнаест хиљада три стотине _____

5. Напиши дате бројеве са размацима на одговарајућим местима између класа.

9 786 453 21 _____ 12 453 798 312 _____

6. Допуни речима.

Број 4 321 500 читамо: _____

Број 16 679 142 читамо: _____

Број 3 124 530 498 читамо: _____

7. Користећи цифре 3, 2, 4, 5 и 1 напиши највећи и најмањи десетоцифрени број тако да се свака цифра понови два пута.

Највећи број је: _____

Најмањи број је: _____

8. Напиши први претходник и први следбеник датих бројева.

_____, 18 690 379, _____

_____, 199 456 800, _____

_____, 605 132 770, _____

_____, 500 657 000, _____

_____, 2 000 000 009, _____

9. Напиши цифрама дате бројеве.

9М 5СХ 6ДХ 1Х 4С 8Д 9Ј _____

5Мд 4М 3СХ 2ДХ 1С 9Д 5Ј _____

8 ДМ 6М 7СХ 4 ДХ _____

10. Напиши у облику збира производа једноцифреног броја и декадне јединице.

78 514 = _____

234 967 = _____

89 508 932 = _____

145 781 765 = _____

1 006 543 081 = _____

УПОРЕЂИВАЊЕ ВИШЕЦИФРЕНХ БРОЈЕВА

1. Ако је тврдња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Од два броја са различитим бројем цифара већи је онај број који има више цифара.

ДА

НЕ

2. У сваки напиши знак $>$ или $<$ тако да записи буду тачни.

56 721 41 235

78 549 84 312

91 000 106 200

324 176 432 765

678 500 234 765

765 123 809 100

3. Дате бројеве поређај од најмањег до највећег.

123 456

987 654

235 689

1 123 546

21 005 088

7 989

4. Напиши први претходник и први следбеник датих бројева.

_____ , 5 000 501, _____ , 3 999 998, _____
_____, 20 003 014, _____ , 88 765 432, _____

5. Користећи цифре: 8, 7, 2, 3, 4, 6 и 9 напиши највећи и најмањи седмоцифрени број тако да се цифре у броју не понављају.

Највећи број је _____, а најмањи број је _____.

6. Напиши бројеве који се налазе између датих бројева.

456 579 и 456 585 _____

99 998 и 100 002 _____

7. Напиши цифрама дате бројеве. Црвеном бојицом заокружи највећи број.

Најмањи број заокружи плавом бојицом.

5ДМ 6СХ 7ДХ 8Х _____

2Мд 9ДМ 4СХ 1Х _____

8Мд 5СМ 3СХ 2С _____

4СМ 6ДХ 8С _____

5ДМ 3С 5J _____

СКУП N И СКУП N_0

1. Ако је тврђа тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Скуп природних бројева је бесконачан скуп.

ДА

НЕ

2. Допуни реченице.

• Скуп природних бројева означавамо словом _____ и записујемо _____.

• Скуп који чине природни бројеви и број 0 називамо _____ и записујемо _____.

3. Напиши све једноцифрене природне бројеве.

4. Напиши све бројеве из скупа N_0 који су мањи од броја 15.

Напиши колико има:

• двоцифрених бројева _____ • троцифрених бројева _____

5. Напиши неколико узастопних природних бројева датих бројева.

10 525, _____, _____, _____, _____, _____

103 999, _____, _____, _____, _____, _____

6. Напиши све природне бројеве који се налазе између датих бројева.

678 и 685 _____

9 999 и 10 006 _____

207 478 и 207 484 _____

7. Напиши први претходник и први следбеник датих бројева.

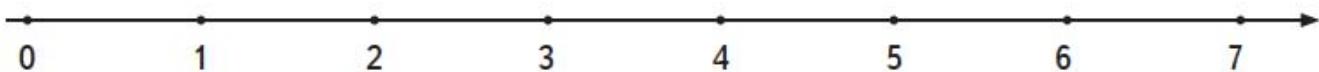
_____, 647 490, _____, 5 234 799, _____

_____, 31 600 509, _____, 1 000 010, _____

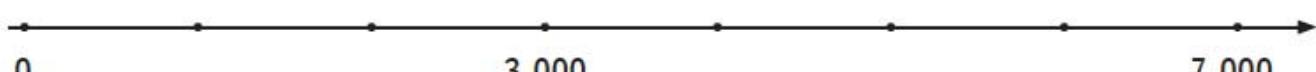
_____, 25 089 234, _____, 3 872 001, _____

БРОЈЕВНА ПРАВА

1. Заокружи бројевну праву.

2. На бројевној правој напиши хиљаде које недостају.

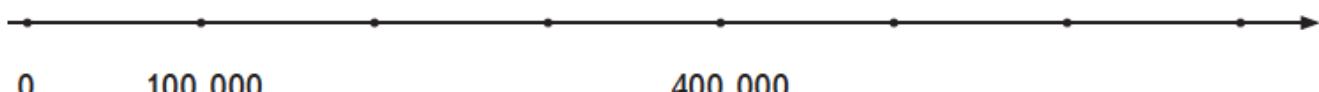
3. На бројевној правој напиши десетице хиљада које недостају.

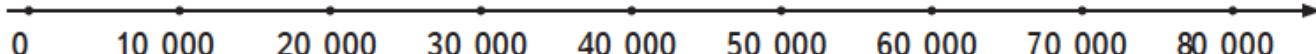
4. На бројевној правој напиши одговарајуће бројеве.

5. На бројевној правој напиши стотине хиљада које недостају.

6. На основу приказа на бројевној правој упореди дате бројеве. У сваки упиши знак $<$ или $>$ тако да записи буду тачни.

10 000 20 000

50 000 40 000

60 000 80 000

50 000 70 000

30 000 20 000

70 000 20 000

САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ У СКУПУ N И СКУПУ N_0

КЛАСА ХИЉАДА			КЛАСА ЈЕДИНИЦА		
СХ	ДХ	Х	С	Д	Ј
		1		1	
1	5		4	3	6
+ 2	3	7	2	9	
	3	9	1	6	5

$$\begin{array}{r}
 \textcircled{1} \quad \textcircled{1} \\
 15\ 436 \\
 + 23\ 729 \\
 \hline
 39\ 165
 \end{array}$$

КЛАСА ХИЉАДА			КЛАСА ЈЕДИНИЦА		
СХ	ДХ	Х	С	Д	Ј
				7	16
6	8	3		8	6
- 2	3	1	4	9	
	4	5	2	3	7

$$41\ 345 + 0 = 41\ 345$$

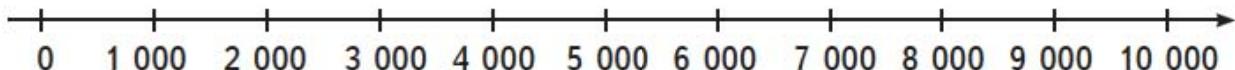
$$\begin{array}{r}
 \textcircled{7} \textcircled{16} \\
 68\ 386 \\
 - 23\ 149 \\
 \hline
 45\ 237
 \end{array}$$

$$8\ 478 - 8\ 478 = 0$$

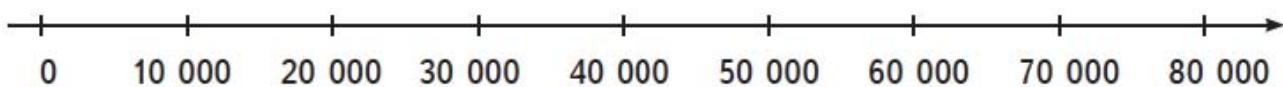
ПИСМЕНО САБИРАЊЕ ВИШЕЦИФРЕНХ БРОЈЕВА

1. На бројевној правој прикажи збир бројева и израчунај њихову вредност.

a) 2 000 и 7 000

b) 30 000 и 40 000

2. Израчунај.

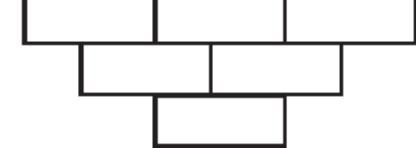
	5	6	7	2		1	4	3	5		4	3	7	0		6	1	2	4
+	1	2	2	4		+ 3	4	5	1		+ 5	2	0	3		+ 2	4	3	5

	4	6	2	9	8		2	5	1	1	8	7		7	0	2	0	0	0
+	1	8	3	0	1		+ 1	6	9	6	9	3		+ 5	9	6	1	3	8

3. Сабери суседне бројеве и резултате упиши у празна поља испод њих.

3 697 59 672 3 167 93 488

25 874 95 566 23 146 4 560

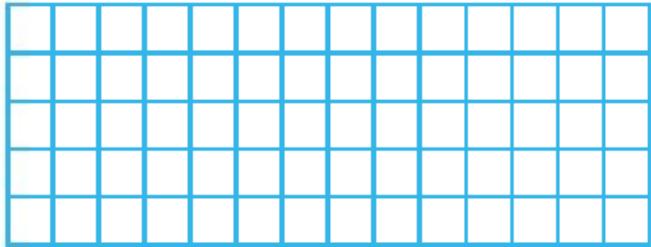
4. У сваки напиши знак $>$ или $<$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$$1\ 445 + 6\ 752 \quad \bigcirc \quad 2\ 344 + 9\ 286 \qquad 44\ 302 + 53\ 560 \quad \bigcirc \quad 23\ 521 + 31\ 753$$

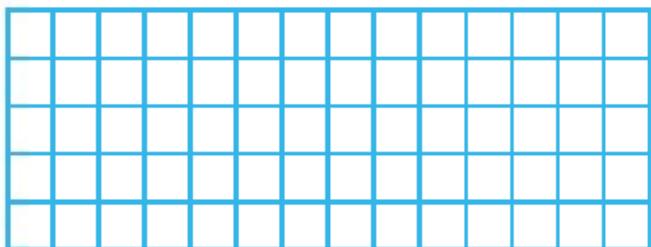
$$27\ 546 + 56\ 300 \quad \bigcirc \quad 51\ 350 + 32\ 496 \qquad 67\ 423 + 1\ 230 \quad \bigcirc \quad 34\ 431 + 22\ 509$$

5. Израчунај збир најмањег и највећег петоцифреног броја.

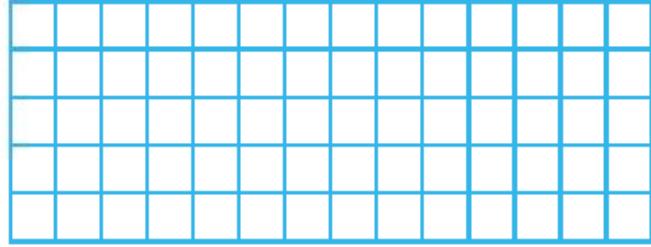
6. Број 11 706 увећај за највећи паран петоцифрени број.

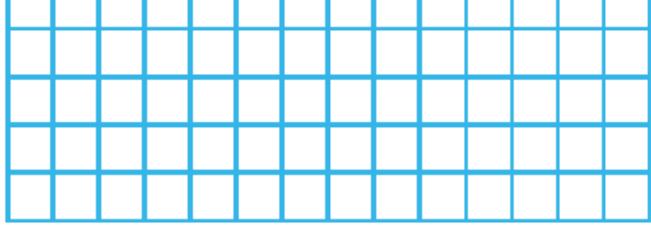
7. Први сабирац је збир бројева 28 997 и 9 682, а други сабирац први претходник броја 19 690. Израчунај збир.

8. Сабирци су бројеви који се налазе између бројева 128 998 и 129 002. Израчунај њихов збир.

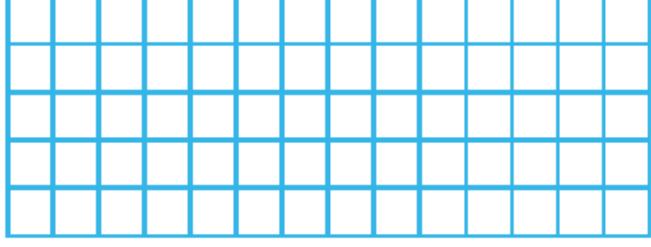

9. Један град има 165 382 становника, а други 23 777 више. Колико укупно има становника у оба града?

Одговор: _____

10. Уна је уштедела 12 445 динара, а њена сестра Лара 9 600 динара више од ње. Колико је новца уштедела Лара? Колико су новца уштеделе заједно?

Одговор: _____

11. Први сабирац је број који садржи 7 стотина, 5 десетица и 7 јединица, а други сабирац је највећи број друге хиљаде. Израчунај збир.

ЗАМЕНА МЕСТА САБИРАКА

1. Замени места сабирцима и израчунај збир бројева.

$$987 + 87\ 956 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$5\ 678 + 6\ 389 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$23\ 678 + 14\ 321 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$652\ 843 + 28\ 654 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Без рачунања спој линијом изразе који имају исту вредност.

$$2\ 345 + 4\ 567$$

$$23\ 987 + 11\ 365$$

$$871\ 675 + 123\ 674$$

$$95\ 018 + 5\ 432$$

$$4\ 567 + 2\ 345$$

$$11\ 365 + 23\ 987$$

$$123\ 674 + 871\ 675$$

$$5\ 432 + 95\ 018$$

3. Замени место сабирцима и попуни математичко дрво. Упореди резултате.

$$235\ 126$$

$$542\ 739$$

$$\quad$$

$$\quad$$

$$\quad$$

$$\quad$$

4. Без рачунања на линији упиши број тако да дате једнакости буду тачне.

$$\underline{\hspace{2cm}} + 16\ 897 = 16\ 897 + 34\ 123$$

$$381\ 796 + 243\ 655 = \underline{\hspace{2cm}} + 381\ 796$$

$$114\ 213 + \underline{\hspace{2cm}} = 6\ 000\ 600 + 114\ 213$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + 941\ 362 = 941\ 362 + 122\ 700$$

$$3\ 444\ 808 + 218\ 989 = \underline{\hspace{2cm}} + 3\ 444\ 808$$

5. Израчунај на два начина збир првог претходника броја 196 631 и највећег парног петоцифреног броја чија је цифра хиљада 4.

ЗДРУЖИВАЊЕ САБИРАКА

1. Применом својства здружила сабирака одреди вредности израза.

$$2\ 497 + 7\ 303 + 435 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$2\ 497 + 7\ 303 + 435 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$6\ 911 + 435 + 7\ 165 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$6\ 911 + 435 + 7\ 165 = \underline{\hspace{10cm}}$$

2. Ако знамо да је $691\ 425 + 114\ 213 + 94\ 362 = 900\ 000$, одреди непознати сабирак без рачунања.

$$x + 114\ 213 + 94\ 362 = 900\ 000 \quad x = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$94\ 362 + 691\ 425 + y = 900\ 000 \quad y = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$114\ 213 + a + 691\ 425 = 900\ 000 \quad a = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. Одреди вредности израза $4\ 955 + 1945 + 3\ 427$.

$$(\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}) + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

4. Попуни табелу.

a	b	c	$a + b$	$b + c$	$(a + b) + c$	$a + (b + c)$
3 425	1 843	2 427				
5 678	6 312	976				

5. Ако је тврђа тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Збир три сабирка се не мења ако збирај прва два сабирка додамо трећи сабирак или ако првом сабирку додамо збир друга два сабирка.

ДА НЕ

6. Рибари су првог дана увећали 914 kg рибе, другог дана 957 kg, а трећег 1 043 kg рибе. Колико су килограма рибе увећали рибари за сва 3 дана?
Примени својство здружила сабирака.

Одговор: _____

ЗАВИСНОСТ ЗБИРА ОД ПРОМЕНЕ САБИРАКА СТАЛНОСТ ЗБИРА

- 1.** Попуни табеле користећи зависност збира од промене сабирака.

a	b	$a + b$
330	270	600
330 + 290	270	
330 + 110	270	
330 + 500	270	
330 + 900	270	

a	b	$a + b$
200	800	1 000
200	800 - 70	
200	800 - 500	
200	800 - 650	
200	800 - 700	

- Како се мења збир у првој табели? _____
- Како се мења збир у другој табели? _____

- 2.** Збир два броја је 6 985. Како ће се променити збир ако се:

- a) први сабирак увећа за 1 358? _____
 б) други сабирак смањи за 829? _____

- 3.** Израчунај збир бројева, а затим:

- a) први сабирак повећај за 263

$$687 + 348 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(687 + \underline{\hspace{2cm}}) + 348 = \underline{\hspace{2cm}}$$

- б) други сабирак смањи за 148

$$687 + (348 - \underline{\hspace{2cm}}) = \underline{\hspace{2cm}}$$

- 4.** Попуни табеле.

a)

a	2 350	2 350 + 450	2 350 + 530	2 350	2 350
b	1 680	1 680	1 680	1 680 + 100	1 680 + 190
$a + b$					

б)

a	579	579 - 365	579 - 463	579	579
b	264	264	264	264 - 130	264 - 242
$a + b$					

5. Израчунај збир датих бројева применом својства сталности збира.

$$345 + 763 = (345 - 45) + (763 + \underline{\quad}) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$678 + 982 = (678 - \underline{\quad}) + (982 + 18) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$883 + 720 = (883 + 17) + (720 - \underline{\quad}) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$935 + 465 = (935 - \underline{\quad}) + (465 + \underline{\quad}) = \underline{\hspace{2cm}}$$

6. Користећи сталност збира као олакшицу, израчунај.

$$998 + 312 = (998 + 2) + (312 - \underline{\quad}) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$319 + 991 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$487 + 273 = \underline{\hspace{2cm}}$$

7. Користећи сталност збира, реши задатке на најлакши начин.

$$238 + 674 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$463 + 331 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$112 + 868 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$245 + 315 = \underline{\hspace{2cm}}$$

8. Без рачунања напиши речима како ће се променити збир $610 + 350 = 960$.

$$(610 + 40) + 350 \underline{\hspace{2cm}}$$

$$610 + (350 - 40) \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(610 - 40) + (350 + 40) \underline{\hspace{2cm}}$$

9. Састави, напиши и реши задатак према изразу: $(1\ 250 + 145) + (355 - 145)$.

Текстуални задатак: _____

Решење: _____

ПИСМЕНО ОДУЗИМАЊЕ ВИШЕЦИФРЕНХ БРОЈЕВА

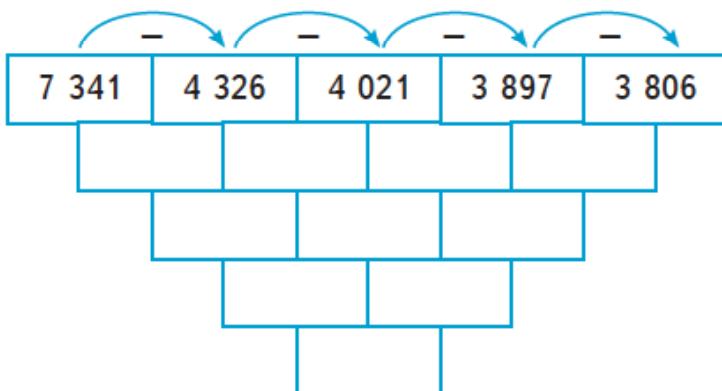
1. Израчунај.

$$\begin{array}{r}
 4532 \\
 -1321 \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 8927 \\
 -6715 \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 6435 \\
 -5231 \\
 \hline
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 9876 \\
 -7654 \\
 \hline
 \end{array}$$

2. Попуни табелу.

a	9 876	7 654	34 657	65 270	443 568	179 653	495 721
b	3 243	5 127	19 321	42 100	252 465	110 236	189 236
$a - b$							

3. Одузми сваки број од броја са његове леве стране и упиши решење у поље које се налази испод та два броја.

4. У празне квадратиће упиши одговарајуће цифре тако да записи буду тачни.

$$\begin{array}{r}
 2378 \\
 -245 \\
 \hline
 124
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 8432 \\
 -721 \\
 \hline
 253
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 745 \\
 -3422 \\
 \hline
 247
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 998 \\
 -567 \\
 \hline
 3516
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 387 \\
 -352 \\
 \hline
 2641
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 678 \\
 -250 \\
 \hline
 3564
 \end{array}$$

5. Број 199 856 је умањеник, а број 54 778 је умањилац. Израчунај разлику.

- 6.** Најмањи шестоцифрени број умањи за највећи паран број друге хиљаде.

- 7.** Израчунај разлику највећег и најмањег четвороцифреног броја.

A 5x5 grid of 25 empty squares, used for drawing or writing practice.

8. На првом изворишту чисте газиране воде флаширано је 6 789 l воде, а на другом 1 320 l мање. Колико је флаширано l воде на другом изворишту?

A 10x10 grid of squares, used for drawing or writing practice.

Одговор: _____

9. У фабрици слаткиша у мају је произведено 16 325 kg чоколаде, а у јуну 2 152 kg мање. Колико је kg чоколаде произведено у месецу јуну?

A 5x10 grid of 50 empty squares, used for drawing or writing practice.

Одговор: _____

- 10.** На једном радилишту утрошено је $11\ 245$ kg цемента, а на другом 985 kg мање. Колико је kg цемента утрошено на другом градилишту?

A 5x10 grid of 50 empty squares, used for drawing or writing practice.

Одговор: _____

- 11.** Из магацина је првог дана испоручено 23 492 пакета кекса, а другог дана 5 109 пакета мање. Колико је пакета кекса остало неиспоручено, ако је у магацину било 157 000 пакета?

A 10x10 grid of squares, used for visual representation of numbers or patterns.

Одговор: _____

ЗАВИСНОСТ РАЗЛИКЕ ОД ПРОМЕНЕ УМАЊЕНИКА И УМАЊИОЦА

1. Попуни табелу.

a	2 450	$2\ 450 + 56$	$2\ 450 - 28$	$2\ 450 + 75$	$2\ 450 - 90$	$2\ 450 + 46$	$2\ 450 - 84$
b	320	320	320	320	320	320	320
$a - b$							

2. Допуни реченице.

- Ако се умањеник повећа за неки број и разлика _____.
- Ако се умањеник смањи за неки број и разлика _____.

3. Разлика два броја је 3 458. Колика ће бити разлика ако се:

- а) умањеник повећа за 1 235? _____
- б) умањеник смањи за 2 673? _____

4. Израчунај разлику бројева 9 568 и 4 187.

$$9\ 568 - 4\ 187 = \underline{\hspace{2cm}}$$

- а) Умањеник повећај за 500 и израчунај.

$$(9\ 568 + \underline{\hspace{2cm}}) - \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

- Како се разлика променила?
-

- 6) Умањеник умањи за 400 и израчунај.

$$(9\ 568 - \underline{\hspace{2cm}}) - \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

- Како се разлика променила?
-

5. Напиши речима како ће се променити разлика бројева 9 568 и 4 187 ако се:

- а) умањеник повећа за 150 _____
- б) умањеник смањи за 200 _____

6. Попуни табеле.

a	b	$a - b$
1 235	450	
1 235	450 – 30	
1 235	450 – 40	
1 235	450 – 50	
1 235	450 – 60	
1 235	450 – 70	

x	y	$x - y$
3 367	670	
3 367	670 + 30	
3 367	670 + 40	
3 367	670 + 50	
3 367	670 + 60	
3 367	670 + 70	

7. Одговори на питања.

- Како се мења разлика ако се умањилац смањи, а умањеник остане непромењен?
- Како се мења разлика ако се умањилац повећа, а умањеник остане непромењен?

8. Разлика два броја је 6 894. Колика ће бити разлика ако се:

- а) умањилац повећа за 2 321? _____
б) умањилац смањи за 1 863? _____

9. Израчунај.

$$56\ 789 - 32\ 431 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$56\ 789 - (32\ 431 + 2\ 186) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$56\ 789 - (32\ 431 + 1\ 932) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$23\ 675 - 5\ 456 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$23\ 675 - 5\ 456 = 23\ 675 - (5\ 456 - 245) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$23\ 675 - 5\ 456 = 23\ 675 - (5\ 456 - 150) = \underline{\hspace{2cm}}$$

10. Ако је $a - b = 5\ 010$, израчунај колико је:

$$a - (b + 675) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$a - (b - 892) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$a - (b + 543) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$a - (b - 975) = \underline{\hspace{2cm}}$$

СТАЛНОСТ РАЗЛИКЕ

1. Ако је тврђња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.
Разлика бројева се не мења ако умањеник и умањилац повећамо или смањимо за исти број.

ДА НЕ

2. Израчунај.

$$9\ 876 - 4\ 532 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(9\ 876 + 120) - (4\ 532 + 120) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(9\ 876 - 230) - (4\ 532 - 230) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$68\ 545 - 23\ 782 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(68\ 545 - 400) - (23\ 782 - 400) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(68\ 545 + 345) - (23\ 782 + 345) = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. Израчуј разлику бројева. Промени умањеник и умањилац на два начина тако да разлика остане непромењена.

$$26\ 547 - 14\ 335 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$26\ 547 - 14\ 335 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$26\ 547 - 14\ 335 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$58\ 395 - 36\ 432 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$58\ 395 - 36\ 432 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$58\ 395 - 36\ 432 = \underline{\hspace{2cm}}$$

4. Израчунај. Примени својство сталности разлике.

$$10\ 500 - 3\ 500 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(10\ 500 - 500) - (3\ 500 - \underline{\hspace{2cm}}) = 7\ 000$$

$$(10\ 500 + \underline{\hspace{2cm}}) - (3\ 500 + 400) = 7\ 000$$

$$(10\ 500 + \underline{\hspace{2cm}}) - (3\ 500 + \underline{\hspace{2cm}}) = 7\ 000$$

5. Користећи својство сталности разлике, израчунај на најлакши начин.

$$7\ 865 - 3\ 541 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$65\ 879 - 46\ 732 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$83\ 234 - 35\ 245 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$34\ 173 - 28\ 634 = \underline{\hspace{2cm}}$$

6. Одговори на питања.

- Како се мења разлика бројева ако се умањеник и умањилац смање за највећи четвороцифрени број?
- Ако је умањилац повећан за 2 680, како треба променити умањеник да би разлика остала непромењена?
- Како треба променити умањеник и умањилац да би разлика остала непромењена?
- Умањеник је повећан за неки број. Шта треба да урадимо са умањиоцем да би разлика остала непромењена?

7. Израчунај разлику бројева 7 932 и 4 568.

$$7\ 932 - 4\ 568 = \underline{\hspace{2cm}}$$

- Одреди вредност непознатог броја.

$$(7\ 932 + 765) - (4\ 568 + a) = 3\ 364 \quad a = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(7\ 932 - b) - (4\ 568 - 251) = 3\ 364 \quad b = \underline{\hspace{2cm}}$$

8. На једном стоваришту је било 5 670 керамичких плочица. У току једног дана продато је 2 330 плочица. Колико је остало непродатих плочица на стоваришту?

Одговор:

- Колико би остало на стоваришту непродатих плочица да их је било 90 више и да је продато 90 више?

Одговор:

- Колико би остало непродатих плочица на стоваришту да их је било 120 мање и да је продато 120 мање?

Одговор:

НУЛА КОД САБИРАЊА И ОДУЗИМАЊА

1. Ако је тврђња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Збир било ког природног броја и нуле једнак је том природном броју.

ДА НЕ

2. Израчунај.

$$2\ 367 + 0 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$0 + 3\ 498 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1\ 450 + 0 + 0 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$568 + 0 + 1\ 300 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$0 + 6\ 923 + 0 = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. Збиру бројева 5 689 и 4 532 додај збир бројева 1 530 и 0. Израчунај.

4. Попуни табелу.

a	7 543				231 748		
$a + 0$		3245		53 196		439 876	
$a - 0$			15 640				234 186

5. Израчунај.

$$3\ 468 - 0 + 0 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$47\ 845 - (23\ 721 - 23\ 721) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$0 + 875 - 875 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$3\ 789 - (2\ 156 - 0) = \underline{\hspace{2cm}}$$

6. Допуни реченице.

Када је умањилац 0, разлика је једнака $\underline{\hspace{2cm}}$.

Разлика било која два једнака броја је $\underline{\hspace{2cm}}$.

7. На живинарској фарми је било 4 560 кокошака. Једног дана је продато 3 860 кокошака, а другог дана 700. Колико је остало непродатих кокошака?

Одговор: $\underline{\hspace{2cm}}$

МНОЖЕЊЕ И ДЕЉЕЊЕ

$$\begin{array}{r} \textcircled{3} \textcircled{2} \textcircled{4} \textcircled{5} \\ 8 \ 6 \ 4 \ 7 \ 9 \cdot 6 \\ \hline 5 \ 1 \ 8 \ 8 \ 7 \ 4 \end{array}$$

КЛАСА ХИЉАДА			КЛАСА ЈЕДИНИЦА			
С	Х	ДХ	Х	С	Д	Ј
4	9	8	6			
-	4	5				
			4	8		
-	4	5				
			3	6		
-	3	6				
						0

Провера: $\frac{554 \cdot 9}{4\ 986}$

МНОЖЕЊЕ ВИШЕЦИФРЕНOG БРОЈА ДЕКАДНОМ ЈЕДИНИЦОМ

1. Ако је тврдња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Број се множи декадном јединицом тако што му се са десне стране допише онолико нула колико их има та декадна јединица.

ДА

НЕ

2. Декадне јединице: 100 000, 10 000, 10 000 000, 1 000, 1 000 000 000, 100 и 100 000 000 поређај од најмање до највеће.

3. Израчунај.

$276 \cdot 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$369 \cdot 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

$10 \cdot 1\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

$10\,000 \cdot 632 = \underline{\hspace{2cm}}$

$978 \cdot 1\,000\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

4. Израчунај дате производе.

$7\,359 \cdot 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$3\,421 \cdot 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

$1\,303 \cdot 1\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

$2\,400 \cdot 10\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

$4\,142 \cdot 100\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

$6\,432 \cdot 1\,000\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

5. Попуни табелу.

a	10	100	1 000		100 000	
b	80			63		12
$a \cdot b$		5 600	79 000	630 000	2 300 000	12 000 000

6. Вишецифрене бројеве напиши у облику производа као што је приказано.

$5\,000 = 5 \cdot 1\,000$

$40\,000 = 4 \cdot \underline{\hspace{2cm}}$

$60\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

$700\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

$3\,000\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$

7. На основу примера израчунај вредност датих израза.

$$31\ 030 \cdot 100 = 3\ 103\ 000$$

$$111\ 304 \cdot 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$564\ 230 \cdot 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$45\ 999\ 001 \cdot 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

8. Допиши бројеве који недостају тако да једнакости буду тачне.

$$240 \cdot \underline{\hspace{2cm}} = 240\ 000$$

$$2\ 130 \cdot \underline{\hspace{2cm}} = 2\ 130\ 000$$

$$371 \cdot \underline{\hspace{2cm}} = 37\ 100\ 000$$

$$11 \cdot \underline{\hspace{2cm}} = 11\ 000\ 000$$

$$1\ 000 \cdot \underline{\hspace{2cm}} = 1\ 000\ 000$$

$$299 \cdot \underline{\hspace{2cm}} = 299\ 000$$

9. Изрази одговарајућом јединицом мере.

$$100\ kg = \underline{\hspace{2cm}} g \quad 53\ t = \underline{\hspace{2cm}} kg \quad 79\ km = \underline{\hspace{2cm}} m$$

10. Иван има 8 новчаница по 1 000 динара, а његова сестра 100 новчаница по 100 динара. Ко има више динара?

Одговор: _____

11. Никола је купио бицикл и платио га са 28 новчаница по 1 000 динара. Колико кошта Николин бицикл?

Одговор: _____

12. Лена и Лазар су штедели новац за куповину рачунара који кошта 40 000 динара. Лена је уштедела 15 новчаница по 1 000 динара и 40 новчаница по 100 динара, а Лазар 20 новчаница по 1 000 динара и 10 новчаница по 100 динара. Да ли својим уштеђеним новцем могу да купе жељени рачунар?

Одговор: _____

ЗАМЕНА МЕСТА И ЗДРУЖИВАЊЕ ЧИНИЛАЦА

1. Допуни реченицу.

Ако чиниоци замене места, производ _____.

2. Замени места чиниоцима и израчунај производ бројева.

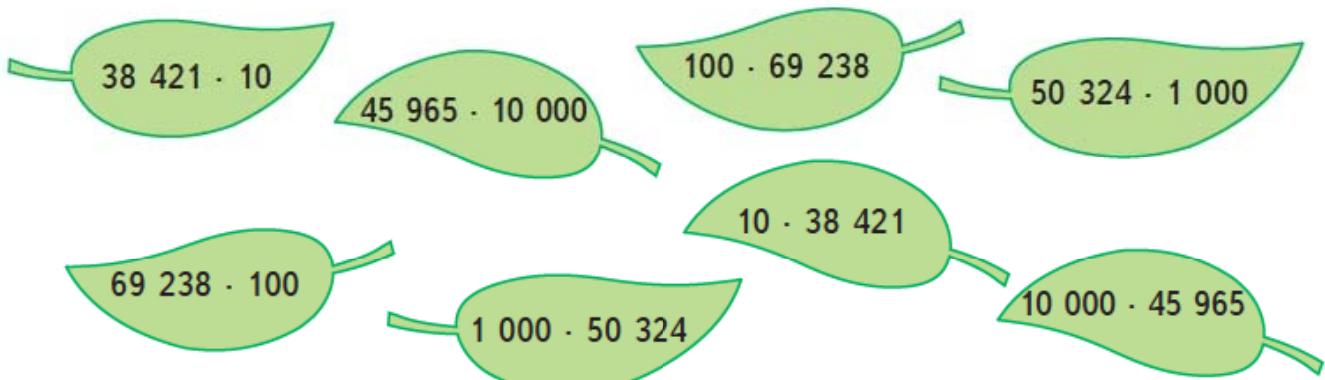
$$12\ 563 \cdot 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$34\ 878 \cdot 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

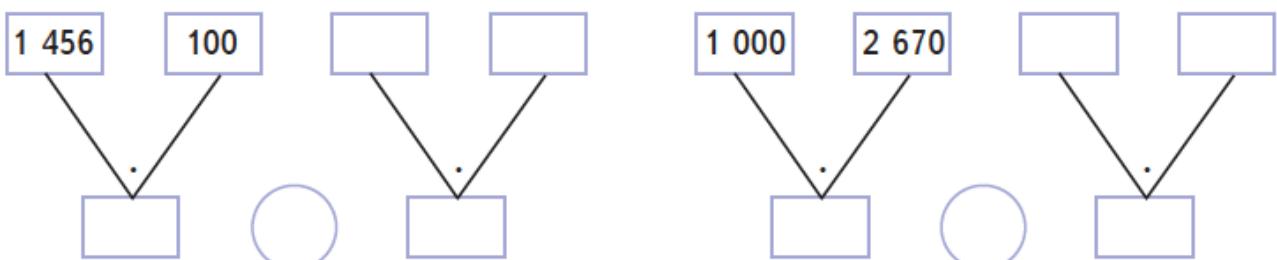
$$609\ 754 \cdot 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1\ 000 \cdot 5\ 543 = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. Спој линијом листове на којима су изрази истих вредности.

4. Попуни \square тако што ћеш чиниоцима заменити места. Упореди добијене резултате.

5. Ако је $4 \cdot 556 \cdot 800 = 1\ 779\ 200$, одреди непознати чинилац без рачунања.

$$a \cdot 556 \cdot 800 = 1\ 779\ 200 \quad a = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$800 \cdot 4 \cdot y = 1\ 779\ 200 \quad y = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$556 \cdot x \cdot 4 = 1\ 779\ 200 \quad x = \underline{\hspace{2cm}}$$

6. Први чинилац је најмањи четвороцифрени број. Други чинилац је највећи непаран број шесте стотине. Израчунај производ на два начина коришћењем својства замене места чинилаца.

7. Здружи чиниоце на два начина, а затим израчунај производе.

$$680 \cdot 10 \cdot 100 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$680 \cdot 10 \cdot 100 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$100 \cdot 571 \cdot 10 = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$100 \cdot 571 \cdot 10 = \underline{\hspace{10cm}}$$

8. Попуни табелу.

a	b	c	$a \cdot b$	$(a \cdot b) \cdot c$	$b \cdot c$	$a \cdot (b \cdot c)$
150	100	10				
1 000	10	80				
100	67	10				

9. У свакој од 100 зграда има по 10 спратова. На сваком спрату има по 6 станова. Колико укупно има станова у свим зградама? Израчунај на два начина.

1. начин: $\underline{\hspace{10cm}}$

2. начин: $\underline{\hspace{10cm}}$

Одговор: $\underline{\hspace{10cm}}$

10. Састави, напиши и реши задатак према изразу: $(500 \cdot 2) \cdot 10$.

Текстулни задатак: $\underline{\hspace{10cm}}$

Решење: $\underline{\hspace{10cm}}$

МНОЖЕЊЕ ЗБИРА И РАЗЛИКЕ БРОЈЕМ

1. Реши задатке на приказани начин.

$$(200 + 40) \cdot 2 = 240 \cdot 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(200 + 40) \cdot 2 = 200 \cdot 2 + 40 \cdot 2 = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(150 + 20) \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(150 + 20) \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(160 + 20) \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(160 + 20) \cdot 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Израчунај као што је започето.

$$830 \cdot 10 = (800 + 30) \cdot 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$760 \cdot 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$420 \cdot 1\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$59 \cdot 10\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. Израчунај на два начина.

$$(300 - 30) \cdot 3 = 270 \cdot 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(300 - 30) \cdot 3 = 300 \cdot 3 - 30 \cdot 3 = \underline{\hspace{2cm}} - \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(190 - 80) \cdot 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(190 - 80) \cdot 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(210 - 60) \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(210 - 60) \cdot 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

4. Израчунај производе бројева на приказани начин.

$$597 \cdot 100 = (600 - 3) \cdot 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$990 \cdot 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$288 \cdot 1\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$665 \cdot 10\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$329 \cdot 100\,000 = \underline{\hspace{2cm}}$$

5. Први чинилац је разлика бројева 9 987 и 6 734. Други чинилац је највећи паран број прве десетице. Израчунај производ датих бројева на два начина.
-
-

6. Одреди број који је 10 пута већи од збира бројева 2 436 и 285. Израчунај на два начина.
-
-

7. Први чинилац је збир бројева 1 435 и 876. Други чинилац је најмањи троцифрени број. Израчунај производе на два начина.
-
-

8. Збир бројева 3 254 и 679 повећај 100 пута. Израчунај на два начина.
-
-

9. Збир највећег четвороцифреног броја и најмањег двоцифреног броја помножи са најмањом декадном јединицом. Израчунај на два начина.
-
-

10. У једној књижари се на 5 полица налазило по 85 књига. Продавац је са сваке полице продао по 15 књига. Колико је остало непродатих књига?
-

Одговор:

11. На плантажи воћа дневно се убере 1 300 kg јабука и 1 700 kg крушака. Колико се укупно kg воћа убере за 10 дана ако се сваког дана убере иста количина?
-

Одговор:

МНОЖЕЊЕ ВИШЕЦИФРЕНOG И ЈЕДНОЦИФРЕНOG БРОЈА

1. Израчунај производе на приказан начин.

$$\begin{array}{r}
 \boxed{5} \boxed{2} \\
 2 \ 7 \ 3 \ . \ 8 \\
 \hline
 2 \ 1 \ 8 \ 4
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 1 \ 8 \ 9 \ . \ 5 \\
 \hline
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 3 \ 0 \ 7 \ . \ 2 \\
 \hline
 \end{array}$$

- ## 2. Израчунај.

1 5 3 . 3 3 5 9 . 2 6 5 0 . 5 1 7 6 . 4

4	2	5	0	.	2	7	1	0	0	.	4	3	2	1	1	.	3	1	2	3	2	.	5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

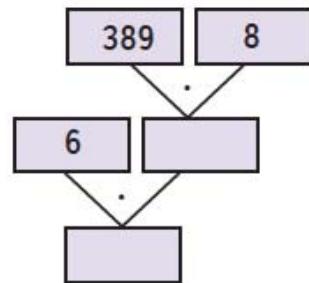
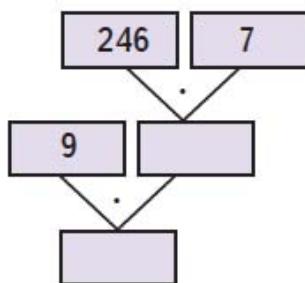
- 3.** Попуни табелу.

a	5 679	13 753	25 843	36 128	93 456	42 172
b	6	8	7	5	4	9
$a \cdot b$						

- 4.** Израчунај као што је започето.

$$\begin{array}{r} 83254 \\ \times 16759 \\ \hline 36186 \end{array}$$

- 5.** Попуни математичко дрво. Напиши одговарајући израз и израчунај његову вредност.

- 6.** Одреди број који је:

9 пута већи од броја 7 354

8 пута већи од броја 32 456

7 пута већи од броја 65 879

6 пута већи од броја 123 270

A blank 10x10 grid for drawing or plotting.

7. Две једнакости су нетачне. Пронађи грешке и тачно израчунај.

$$1249 \cdot 4 = 4\ 996 \qquad 65\ 241 \cdot 7 = 456\ 497$$

$$27\ 547 \cdot 3 = 81\ 641 \quad 3\ 679 \cdot 5 = 18\ 395$$

$$53\ 123 \cdot 6 = 318\ 738 \quad 19\ 876 \cdot 9 = 178\ 884$$

A 6x10 grid of 60 empty squares, used for handwriting practice.

8. У једној фабрици осам најбољих радника награђено је новчаним наградама од по 9 500 динара. Колико новца је издвојила фабрика за награде?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- a) 72 000 b) 75 500 c) 76 000

9. Маја је уштедела 5 635 динара, а њен брат 3 пута више. Колико је динара уштедео Мајин брат?

Одговор: _____

МНОЖЕЊЕ ВИШЕСТРУКОМ ДЕКАДНОМ ЈЕДИНИЦОМ

1. Израчунај производе као што је започето.

$$7 \cdot 800 = (7 \cdot 8) \cdot 100 = \underline{\quad} \cdot 100 = \underline{\quad}$$

$$9 \cdot 6\,000 = (9 \cdot 6) \cdot 1\,000 = \underline{\quad}$$

$$5 \cdot 30\,000 = \underline{\quad}$$

$$8 \cdot 400\,000 = \underline{\quad}$$

$$3 \cdot 2\,000\,000 = \underline{\quad}$$

2. Израчунај производе бројева тако што ћеш први чинилац помножити бројем декадних јединица, а затим добијеном производу дописати са десне стране онолико нула колико их има та декадна јединица.

$$8 \cdot 300 = 2\,400 \qquad \qquad \qquad 9 \cdot 5\,000 = \underline{\quad} \qquad \qquad \qquad 4 \cdot 70\,000 = \underline{\quad}$$

$$6 \cdot 300\,000 = \underline{\quad} \qquad \qquad \qquad 5 \cdot 8\,000\,000 = \underline{\quad}$$

3. Примени својство замене места чинилаца и израчунај производе.

$$2 \cdot 7\,000 = \underline{\quad} \qquad \qquad \qquad 9 \cdot 300 = \underline{\quad}$$

$$80\,000 \cdot 4 = \underline{\quad} \qquad \qquad \qquad 900 \cdot 7 = \underline{\quad}$$

$$6 \cdot 50\,000 = \underline{\quad} \qquad \qquad \qquad 3 \cdot 100\,000 = \underline{\quad}$$

$$90\,000\,000\,000 \cdot 8 = \underline{\quad}$$

4. Попуни табеле на приказани начин.

	$\cdot 5$	$\cdot 1\,000$
13	65	65 000
9		
6		
3		
20		

	$\cdot 9$	$\cdot 10\,000$
7	63	630 000
8		
4		
2		
30		

	$\cdot 7$	$\cdot 100\,000$
3	21	2 100 000
4		
8		
5		
60		

МНОЖЕЊЕ ВИШЕЦИФРЕНХ БРОЈЕВА

- Израчунај производ бројева тако да први чинилац множиш цифром десетица, а затим цифром јединица двоцифреног броја.

$$\begin{array}{r} 4 \ 8 \ 2 \ 6 \ . \ 5 \ 9 \\ 2 \ 4 \ 1 \ 3 \ 0 \\ + \ 4 \ 3 \ 4 \ 3 \ 4 \\ \hline 2 \ 8 \ 4 \ 7 \ 3 \ 4 \end{array}$$

$$1 \ 4 \ 1 \ 2 \ . \ 4 \ 2$$

$$2 \ 9 \ 3 \ 4 \ 5 \ . \ 4 \ 7$$

$$6 \ 4 \ 1 \ 0 \ 0 \ 7 \ . \ 3 \ 4$$

$$9 \ 5 \ 3 \ 4 \ . \ 6 \ 8$$

$$4 \ 4 \ 0 \ 4 \ 4 \ 0 \ . \ 1 \ 9$$

$$8 \ 4 \ 5 \ 7 \ . \ 2 \ 5 \ 3$$

$$3 \ 8 \ 1 \ 2 \ 5 \ . \ 6 \ 3 \ 4$$

2. Израчунај производ бројева множећи први чинилац цифром јединица, а затим цифром десетица двоцифреног броја.

$$\begin{array}{r} 8 \ 9 \ 7 \ . \ 5 \ 8 \\ 7 \ 1 \ 7 \ 6 \\ + \ 4 \ 4 \ 8 \ 5 \\ \hline 5 \ 2 \ 0 \ 2 \ 6 \end{array}$$

$$6 \ 4 \ 3 \ . \ 7 \ 6$$

$$2 \ 3 \ 4 \ 5 \ . \ 4 \ 3$$

$$2 \ 4 \ 5 \ 7 \ 6 \ . \ 8 \ 3$$

$$5 \ 5 \ 3 \ 2 \ 1 \ . \ 9 \ 2$$

$$3 \ 9 \ 1 \ 4 \ 5 \ . \ 3 \ 6$$

$$6 \ 9 \ 2 \ 3 \ 4 \ . \ 4 \ 9$$

3. Одреди број који је:

67 пута већи од броја 5 653

24 пута већи од броја 43 178

53 пута већи од броја 19 856

48 пута већи од броја 36 321

4. • Одреди производ најмањег парног броја девете хиљаде и највећег непарног броја прве стотине.

A large, empty 10x10 grid of squares, intended for drawing or writing practice.

- Одреди производ највећег непарног броја шесте хиљаде и броја 73.

A 10x10 grid of squares, used for drawing or counting practice.

5. Марко је продао 985 kg шљива по 95 динара за један kg. Колико је новца добио Марко?

A 10x10 grid of squares, used for drawing or writing practice.

Одговор: _____

6. Једна фабрика произведе 89 355 kg слаткиша за месец дана. Колико ће kg слаткиша произвести за годину дана ако сваког месеца једнако производи?

A 10x10 grid of squares, used for drawing or plotting points.

Одговор: _____

7. У магацину се налази 2 450 кутија. У свакој кутији има по 35 књига. Колико књига има у кутијама?

A 10x10 grid of squares, used for drawing or writing practice.

Одговор: _____

8. Састави, напиши и реши задачак према изразу: $1\ 655 \cdot 42$.

Текстуални задатак: _____

Решение:

ДЕЉЕЊЕ ВИШЕЦИФРЕНог БРОЈА ДЕКАДНОМ ЈЕДИНИЦОМ

1. Ако је тврђа тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Број који се завршава нулама дели се декадном јединицом тако што му се са десне стране изостави онолико нула колико их има та декадна јединица.

ДА

2. У датом низу бројева заокружи оне који се могу поделити бројем 100.

10 000, 250 000, 51 320, 412 695, 100, 11, 1 000, 15 000, 32 250, 41 753

- 3.** Напиши количнике датих бројева.

$$670 : 10 = \underline{\quad} \quad 3\,300 : 10 = \underline{\quad} \quad 25\,000 : 10 = \underline{\quad}$$

$$24\ 600 : 100 = \underline{\quad} \quad 890\ 000 : 1\ 000 = \underline{\quad} \quad 900\ 000 : 10\ 000 = \underline{\quad}$$

$$8\ 000\ 000 : 1\ 000\ 000 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 90\ 000\ 000 : 100\ 000 = \underline{\hspace{2cm}}$$

- 4.** Настави као што је започето.

$$2\ 620 : 10 = 262, \text{ jep je } 262 \cdot 10 = 2\ 620$$

$$400 : 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$5\ 300 : 10 = \underline{\quad}$$

$$1\,900 : 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$35\ 540 : 10 = \underline{\quad}$$

$$22\,000 : 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$488\,000 : 10 = \underline{\hspace{1cm}}$$

5. На сваку линију напиши број који недостаје тако да једнакости буду тачне.

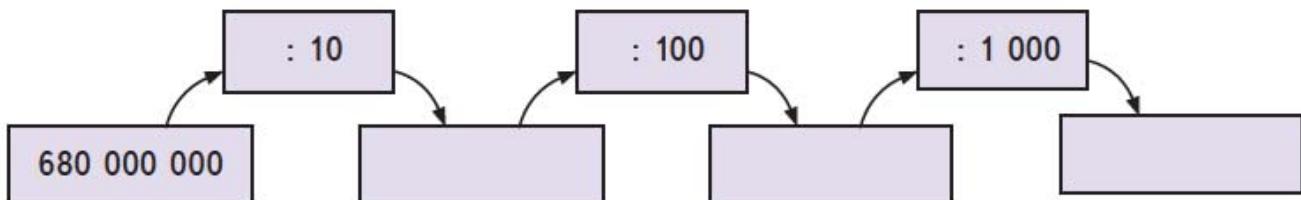
$$590 : \underline{\quad} = 59 \qquad 12\,000 : \underline{\quad} = 120 \qquad 7\,940\,000 : \underline{\quad} = 704$$

$$4\ 010 : \quad \equiv 401 \qquad 3\ 000 : \quad \equiv 300 \qquad 9\ 000\ 500 : \quad \equiv 90\ 005$$

$$1\,600\,000 : \underline{\quad} = 16 \qquad \qquad 4\,326\,000 : \underline{\quad} = 4\,326$$

$$9\ 000\ 000\ 000 : \quad \equiv 90 \quad \quad \quad 65\ 328\ 590 : \quad \equiv 6\ 532\ 859$$

6. У сваки напиши одговарајући број.

7. Одреди број који је:

100 пута мањи од броја 135 007 500 _____

1 000 пута мањи од броја 45 980 000 _____

10 000 пута мањи од броја 6 300 000 _____

8. Израчунај количник најмањег петоцифреног броја и најмањег троцифреног броја.

9. Попуни табелу. Напиши број који ћемо добити ако броју 700 000 000 прецртамо:

ЈЕДНУ НУЛУ	ДВЕ НУЛЕ	ТРИ НУЛЕ	ЧЕТИРИ НУЛЕ	ПЕТ НУЛА	СЕДАМ НУЛА

10. Из једног пољопривредног комбината пшеница је превожена у вагонима. Колико најмање вагона је потребно да се превезе 1 000 000 kg пшенице, ако у један вагон стане 10 t пшенице?

Одговор : _____

11. Фабрика намештаја је за 10 дана произвела 23 450 кухињских столица. Колико столица је произведено за један дан, ако се сваког дана произведе једнак број столица?

Одговор: _____

ДЕЉЕЊЕ ЗБИРА И РАЗЛИКЕ БРОЈЕМ

1. Израчунај на приказани начин.

$$(630 + 150) : 3 = 780 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(630 + 150) : 3 = 630 : 3 + 150 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(560 + 70) : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(560 + 70) : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(320 + 240) : 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(320 + 240) : 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Израчунај на два начина.

$$(34\ 560 + 14\ 210) : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(34\ 560 + 14\ 210) : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(48\ 900 - 23\ 600) : 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(48\ 900 - 23\ 600) : 100 = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. Израчунај количник датих бројева користећи својство дељења збира бројем.

$$645 : 5 = (600 + 45) : 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$504 : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$648 : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$284 : 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

4. Напиши дељеник као разлику два броја који су дељиви делиоцем, а затим израчунај.

$$612 : 6 = (660 - 48) : 6 = 660 : 6 - 48 : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$245 : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$819 : 9 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$728 : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

5. Попуни табелу.

a	b	c	$(a + b) : c$	$(a - b) : c$
400	240	4		
350	100	5		
420	140	7		

ДЕЉЕЊЕ ВИШЕЦИФРЕНог БРОЈА ЈЕДНОЦИФРЕНим БРОЈЕМ

- Израчунај количнике бројева. Тачност решења провери калкулатором.

$3 \ 9 \ 6 : 3 =$

$4 \ 8 \ 3 : 7 =$

$6 \ 3 \ 8 \ 4 : 3 =$

$4 \ 5 \ 7 \ 2 \ 8 : 8 =$

$6 \ 5 \ 9 \ 4 \ 5 : 5 =$

$7 \ 7 \ 8 \ 8 \ 6 : 6 =$

2. Израчунај количник бројева на краћи начин.

$$\begin{array}{r} 4 \ 6 \ 8 \ 4 \end{array} : \begin{array}{r} 2 \end{array} =$$

$$9 \ 6 \ 3 \ 6 : 3 =$$

$$\begin{array}{r} 2 \ 8 \ 9 \ 6 \ 8 \end{array} : 4 =$$

$$\begin{array}{r} 7 \ 0 \ 0 \ 9 \ 5 \\ : \ 5 = \end{array}$$

- 3.** Израчунај количник наведених бројева.

Дељеник је број 9 564, а делилац број 4. Дељеник је број 6 831, а делилац број 9.

A large, empty grid consisting of 100 small squares arranged in a 10 by 10 pattern. The grid is drawn with blue lines on a white background.

A large, empty grid consisting of 100 small squares arranged in a 10 by 10 pattern. The grid is drawn with blue lines on a white background.

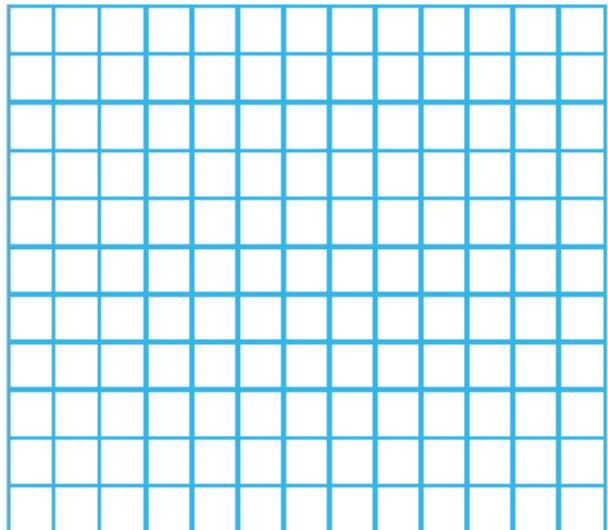
Делилац је број 7, а дељеник број 54 642. Дељеник је број 43 744, а делилац број 8.

A large, empty grid consisting of 100 small squares arranged in a 10 by 10 pattern. The grid is drawn with blue lines on a white background.

A blank 10x10 grid for drawing.

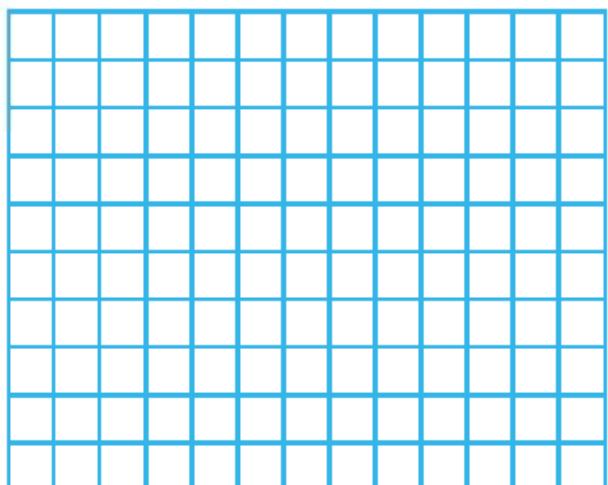
4. Бака је купила машину за прање веша по цени од 43 830 динара. Машину је отплаћивала у 6 једнаких месечних рата. Колико је динара износила месечна рата?

Одговор: _____

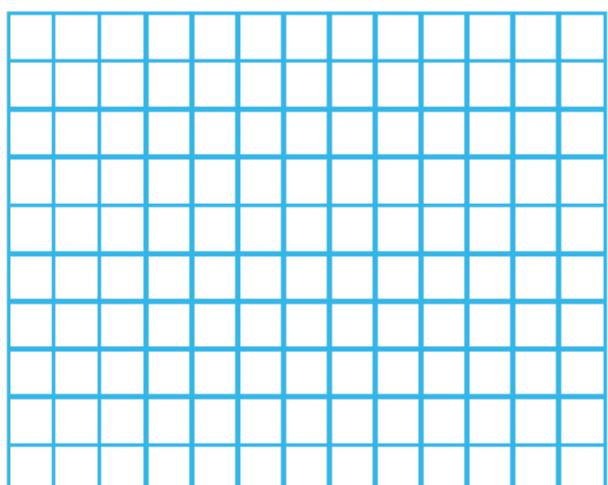
5. У еколошкој акцији сакупљања пластичних боца, ученици четвртог разреда сакупили су 9 387 боца, а ученици другог разреда 3 пута мање. Колико боца су сакупили ученици другог разреда?

Одговор: _____

6. У четири пластеника је посађено 2 628 садница купуса. У сваком пластенику је био исти број садница. Колико купуса је било у сваком пластенику?

Одговор: _____

ДЕЉЕЊЕ ВИШЕЦИФРЕНХ БРОЈЕВА

1. Израчунај количник датих бројева и провери тачност решења.

2. Одреди количник датих бројева на краћи начин.

$$2 \ 4 \ 0 \ 0 : 9 \ 6 =$$

$$9 \ 6 \ 2 \ 4 : 1 \ 2 =$$

$$1 \ 3 \ 7 \ 3 \ 4 : 2 \ 1 =$$

$$8 \ 7 \ 1 \ 4 \ 9 \ 4 : 2 \ 6 =$$

$$2 \ 3 \ 4 \ 7 \ 8 : 1 \ 4 =$$

$$1 \ 7 \ 3 \ 4 \ 8 \ 5 : 1 \ 7 =$$

$$5 \ 0 \ 4 \ 9 \ 0 : 3 \ 4 =$$

$$3 \ 5 \ 0 \ 5 \ 1 \ 2 : 7 \ 6 =$$

3. У 85 кутија спаковано је 4 760 чоколадица. У сваку кутију спакован је једнак број чоколадица. Колико чоколадица има у свакој кутији?

Одговор: _____

A large, empty grid consisting of 100 small squares arranged in a 10 by 10 pattern. The grid is defined by thick blue lines.

4. На градилиште је довезено 34 560 kg цемента који је био упакован у једнаке цакове. У сваком цаку је било по 30 kg цемента. У колико цакова је спакован цемент?

Одговор: _____

5. Воћар Никола је од продаје воћа за месец дана добио 42 750 динара. Један килограм воћа кошта 95 динара. Колико је килограма воћа продао Никола?

Одговор: _____

A blank 10x10 grid for drawing or plotting.

6. Часопис штампан у тиражу од 18 700 примерака распродат је за 25 дана тако што је сваког дана продат исти број примерака. Колико примерака часописа је дневно продато?

Одговор: _____

A large, empty grid consisting of 100 small squares arranged in a 10 by 10 pattern. The grid is defined by thick, light blue lines that intersect to form the individual squares. It is centered on a plain white background.

ДЕЉЕЊЕ СА ОСТАТКОМ

1. Ако је тврђња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Дељење у коме се јавља остатак назива се дељење са остатком.

ДА

НЕ

2. Попуни табелу.

a	47	68	83	75	38	52	108	129
b	6	9	13	21	18	8	5	14
$a : b$								
Остатак								

3. Израчунај количнике и провери тачност решења.

$$\begin{array}{r} 3 \ 2 \ 8 \\ - 3 \ 0 \\ \hline 2 \ 8 \\ - 2 \ 5 \\ \hline 3 \end{array}$$

328 : 5 је 65 и остатак 3,
јер је $65 \cdot 5 + 3 = 328$

Провера: $\frac{65 \cdot 5}{325} + \underline{\underline{3}}$

$$\begin{array}{r} 8 \ 9 \ 2 \\ : \ 3 \\ = \end{array} \qquad \qquad \begin{array}{r} 6 \ 5 \ 9 \\ : \ 2 \\ = \end{array}$$

4. Израчунај количник и заокружки остатак.

$$\begin{array}{r} 4 \ 6 \ 7 \ 8 \\ : \ 1 \ 3 \\ = \end{array} \qquad \qquad \begin{array}{r} 7 \ 9 \ 7 \ 3 \\ : \ 2 \ 4 \\ = \end{array}$$

5. Одреди дељеник ако је:

- делилац 6, количник 2 984, а остатак 3. Дељеник је _____.

6. У киоску је било 1 179 часописа које је требало распоредити у 7 кутија тако да у свакој кутији буде исти број часописа. Колико је часописа остало нераспоређено?

Одговор: _____

7. Ана је замислила један број. Када је поделила тај број са бројем 5, добила је број 750 и остатак 3. Који је број Ана замислила?

Одговор: _____

ЗАВИСНОСТ ПРОИЗВОДА ОД ПРОМЕНЕ ЧИНИЛАЦА

1. Израчунај производ бројева.

$$2\ 140 \cdot 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

a) Први чинилац повећај 2 пута и израчунај производ.

$$2\ 140 \cdot 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

b) Други чинилац повећај 2 пута и израчунај производ.

$$2\ 140 \cdot 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Одговори на питање.

Шта се дешава са производом бројева ако се један од чинилаца повећа 9 пута?

3. Израчунај и допуни реченицу.

$$4\ 680 \cdot 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

a) Први чинилац умањи 5 пута и израчунај.

$$(4\ 680 : 5) \cdot 10 = \underline{\hspace{2cm}} \cdot \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

b) Други чинилац умањи 5 пута и израчунај.

$$4\ 680 \cdot (10 : 5) = \underline{\hspace{2cm}} \cdot \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

• Ако се један од чинилаца смањи 5 пута и _____

4. Производ бројева 55 и 100 повећај 4 пута променом другог чиниоца.

5. Производ бројева 69 и 30 умањи 3 пута променом првог чиниоца.

6. Ако је $m \cdot n = 1\ 500$, упиши одговарајући број да једнакост буде тачна.

$$(m \cdot \underline{\hspace{2cm}}) \cdot n = 6\ 000$$

$$(m : \underline{\hspace{2cm}}) \cdot n = 150$$

$$m \cdot (n \cdot \underline{\hspace{2cm}}) = 3\ 000$$

$$m \cdot (n : \underline{\hspace{2cm}}) = 100$$

7. Попуни табеле.

1. чинилац	2. чинилац	Производ
1 520	6	
$1\ 520 \cdot 2$	6	
$1\ 520 \cdot 3$	6	

1. чинилац	2. чинилац	Производ
2 315	5	
2 315	$5 \cdot 2$	
2 315	$5 \cdot 3$	

1. чинилац	2. чинилац	Производ
8 480	4	
$8\ 480 : 8$	4	
$8\ 480 : 2$	4	

1. чинилац	2. чинилац	Производ
1 936	8	
1 936	$8 : 4$	
1 936	$8 : 2$	

8. Како ће се променити производ бројева 2 340 и 20 ако се:

- први чинилац повећа 4 пута? _____
- други чинилац смањи 2 пута? _____

9. Ако је $a \cdot x = 3\ 000$, израчунај.

$$(a \cdot 3) \cdot x = (a \cdot x) \cdot \underline{\quad} = 3\ 000 \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$a \cdot (x \cdot 2) = \underline{\quad}$$

$$(a \cdot 4) \cdot (x \cdot 5) = \underline{\quad}$$

$$(a : 25) \cdot x = \underline{\quad}$$

$$a \cdot (x : 40) = \underline{\quad}$$

$$(a : 10) \cdot (x : 5) = \underline{\quad}$$

10. Израчунај производ бројева 1 400 и 60, а затим први чинилац умањи 100 пута, а други чинилац повећај 4 пута. Израчунај нови производ.

СТАЛНОСТ ПРОИЗВОДА

1. Ако је тврђа тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Производ се неће променити ако један чинилац повећамо неколико пута, а други чинилац смањимо исти број пута.

ДА

НЕ

2. Израчунај производе бројева користећи својство сталности производа.

$$264 \cdot 4 = (264 : 2) \cdot (4 \cdot \underline{\quad}) = \underline{\quad}$$

$$198 \cdot 5 = \underline{\quad}$$

$$350 \cdot 8 = \underline{\quad}$$

$$648 \cdot 6 = \underline{\quad}$$

$$28 \cdot 25 = (28 : 4) \cdot (25 \cdot 4) = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$20 \cdot 75 = \underline{\quad}$$

$$56 \cdot 250 = \underline{\quad}$$

$$64 \cdot 125 = \underline{\quad}$$

3. Настави као што је започето.

$$1\ 480 \cdot 100 = (1\ 480 \cdot 2) \cdot (100 : 2) = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$5\ 760 \cdot 10 = \underline{\quad}$$

$$4\ 800 \cdot 4 = \underline{\quad}$$

$$9\ 318 \cdot 6 = \underline{\quad}$$

$$1\ 368 \cdot 8 = \underline{\quad}$$

4. Производ два броја је 1 548. Колики ће бити производ ако први чинилац повећамо 3 пута, а други чинилац смањимо 3 пута?

Одговор: _____

5. У производу бројева 240 и 4 први чинилац повећај 2 пута, а други чинилац промени тако да производ остане непромењен.

ЗАВИСНОСТ КОЛИЧНИКА ОД ПРОМЕНЕ ДЕЉЕНИКА И ДЕЛИОЦА

1. Користећи зависност количника од промене дељеника и делиоца реши задатке на приказани начин.

$$390 : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(390 \cdot 3) : 6 = 1 \quad 170 : 6 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 390 : (6 : 3) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$512 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(512 \cdot 4) : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$720 : 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(720 : 3) : 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$924 : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(924 \cdot 3) : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Израчунај количник бројева 280 и 10.

$$280 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

a) Дељеник повећај 5 пута и израчунај.

$$(280 \cdot 5) : 10 = \underline{\hspace{2cm}} : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

- Како се променио количник? Напиши.
-

б) Дељеник умањи 2 пута и израчунај.

$$(280 : \underline{\hspace{2cm}}) : \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

- Напиши како се променио количник.
-

3. Израчунај количник бројева 1 278 и 6, а затим га повећај 3 пута тако што ћеш променити делилац.
-

- Како се променио количник? Напиши.
-

4. Израчунај количник бројева 864 и 8, а затим га умањи 4 пута тако што ћеш променити делилац.
-

- Како се променио количник? Напиши.
-

СТАЛНОСТ КОЛИЧНИКА

1. Израчунај количник датих бројева користећи сталност количника.

$$928 : 8 = (928 : 4) : (8 : \underline{\quad}) = \underline{\quad} : \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$276 : 6 = \underline{\quad}$$

$$325 : 5 = \underline{\quad}$$

$$726 : 3 = \underline{\quad}$$

2. Израчунај количник бројева 2 700 и 90.

$$2\ 700 : 90 = \underline{\quad}$$

а) Дељеник и делилац повећај 2 пута и израчунај.

$$(2\ 700 \cdot 2) : (90 \cdot 2) = \underline{\quad}$$

• Како се променио количник? Напиши.

б) Дељеник и делилац умањи 10 пута.

$$(2\ 700 : 10) : (90 : 10) = \underline{\quad}$$

• Напиши како се променио количник.

3. Допуни реченице.

• Ако дељеник повећамо неколико пута и делилац ,, количник се неће променити.

• Ако дељеник смањимо неколико пута и делилац ,, количник се неће променити.

4. Без рачунања одреди непознати број тако да једнакости буду тачне.

$$3\ 600 : 40 = 90$$

$$(3\ 600 : a) : (40 : 8) = 90 \qquad a = \underline{\quad}$$

$$(3\ 600 \cdot 2) : (40 \cdot b) = 90 \qquad b = \underline{\quad}$$

$$(3\ 600 : c) : (40 : 5) = 90 \qquad c = \underline{\quad}$$

5. Количник два броја је 8 350. Одреди колики ће бити количник ако се:

• дељеник и делилац повећају 4 пута.

• дељеник и делилац смање 2 пута.

ПРОСТИ И СЛОЖЕНИ ИЗРАЗИ

1. Заокружи слово испред тачне тврђе.

Прост израз чине:

- а) изрази који садрже једну рачунску операцију која се понавља
 - б) две и више рачунских операција
 - в) изрази који садрже једну рачунску операцију која се не понавља
-

2. Напиши изразе:

- Збир бројева 1 230 и 585 _____
 - Разлика бројева 6 548 и 2 439 _____
 - Производ бројева 4 246 и 34 _____
 - Количник бројева 3 438 и 3 _____
-

3. Напиши у облику израза:

- Збир бројева 1 580 и 2 420 повећај 2 пута. _____
 - Количнику бројева 424 и 4 додај збир бројева 345 и 25. _____
 - Производу бројева 120 и 3 додај разлику бројева 90 и 45. _____
-

4. Црвеном бојицом заокружи просте изразе. Сложене изразе заокружи плавом бојицом.

$234 \cdot 5 + 2\ 002$

$9\ 876 : 4$

$515 + 45 + 100$

$684 : 2 - 180 + 0$

$34\ 679 \cdot 45$

$340 + 270 : 9$

$6780 - 198$

$(1356 + 175) \cdot 15$

5. Ако је тврђња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Изрази у којима су заступљене две или више рачунских операција или једна која се понавља називају се сложеним изразима.

ДА

НЕ

ЗАДАЦИ ЗА ВЕЖБАЊЕ

1. У датим изразима подвучи део који се прво израчунава.

$540 + 4\ 200 : 6 - 238$

$895 - 108 \cdot 3 + 421$

$345 \cdot 2 + 280 : 7$

2. Израчуј вредности датих израза.

$564 + 165 \cdot 3 =$ _____

$90 \cdot 50 + 1\ 365 =$ _____

$421 - 325 : 5 =$ _____

$824 : 4 - 23 \cdot 5 =$ _____

$6\ 324 : 4 + 720 \cdot 40 =$ _____

$(7\ 968 - 2\ 456) : 8 + 3\ 526 =$ _____

3. Стави заграде тако да написане једнакости буду тачне.

$3\ 600 : 60 + 30 \cdot 2 = 180$

$240 + 150 \cdot 120 - 100 = 7\ 800$

$650 - 300 : 7 + 50 = 100$

$504 + 246 : 6 - 25 = 100$

4. Напиши изразе и израчуј њихову вредност.

• Збир бројева 2 680 и 1 432 повећај 4 пута.

• Разлику бројева 1 498 и 743 повећај збиром тих бројева.

• Количник бројева 3 600 и 9 повећај разликом бројева 2 890 и 1 630.

• Производ бројева 230 и 5 умањи количником бројева 630 и 7.

• Разлику бројева 12 756 и 342 повећај за највећи непаран троцифрен број.

5. Израчуј вредност израза са заградама и без заграда.

$(240 + 330) : 3 =$ _____

$240 + 330 : 3 =$ _____

За колико се променила вредност израза када су изостављене заграде?

Одговор: _____

ИЗРАЗИ СА ПРОМЕНЉИВОМ

1. Ако је тврђња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Вредности израза са променљивом, за дате вредности, одређујемо тако што непознате чланове заменимо датим бројевима, а затим извршимо рачунске операције.

ДА

НЕ

2. Одреди бројевну вредност израза, ако је $a = 0$.

$$25\ 463 + a + a = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$a : 1\ 980 - a = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$a \cdot a - a + a = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$a - 123 + a \cdot a = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. Одреди вредност израза $2\ 800 : n$ када је:

$$n = 2 \underline{\hspace{2cm}}$$

Вредност израза је $\underline{\hspace{2cm}}$.

$$n = 4 \underline{\hspace{2cm}}$$

Вредност израза је $\underline{\hspace{2cm}}$.

$$n = 7 \underline{\hspace{2cm}}$$

Вредност израза је $\underline{\hspace{2cm}}$.

$$n = 5 \underline{\hspace{2cm}}$$

Вредност израза је $\underline{\hspace{2cm}}$.

$$n = 10 \underline{\hspace{2cm}}$$

Вредност израза је $\underline{\hspace{2cm}}$.

4. Израчунај вредност датих израза, ако је $m = 3$.

a) $m \cdot 43 - 54 : m = \underline{\hspace{2cm}}$

б) $9 \cdot 8 \cdot m - 17 + m : 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

в) $m \cdot (7 \cdot 4 - 9 : m + 27) = \underline{\hspace{2cm}}$

г) $9 \cdot m + 15 : (m + 2) = \underline{\hspace{2cm}}$

5. У магацину је било a килограма јабука. Првог дана продато је b килограма јабука, а другог дана с килограма мање него што је остало после првог дана. Колико је килограма јабука продато другог дана?

Састави израз: $\underline{\hspace{2cm}}$

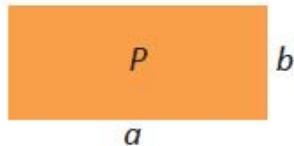
Израчунај вредност израза, ако је: $a = 1\ 069$ kg, $b = 473$ kg и $c = 306$ kg.

$\underline{\hspace{2cm}}$

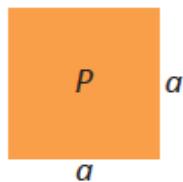
Одговор: $\underline{\hspace{2cm}}$

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ

(површина квадрата и правоугаоника)

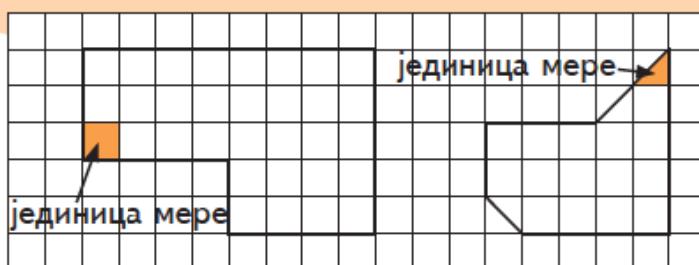
$$P = a \cdot b$$

$$P = a \cdot a$$

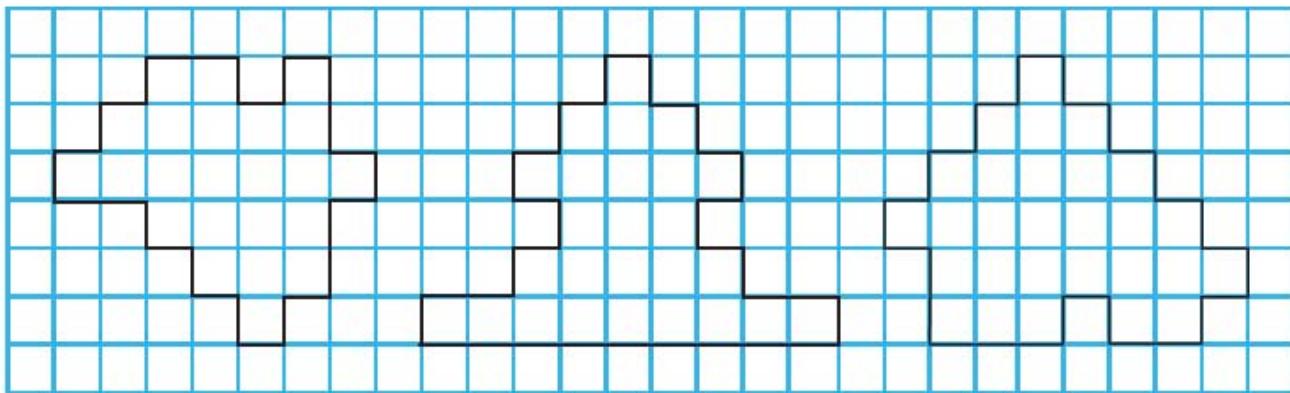
$$1 \text{ m}^2 = 100 \text{ dm}^2 = 10\ 000 \text{ cm}^2 = 1\ 000\ 000 \text{ mm}^2$$

$$1 \text{ km}^2 = 100 \text{ ha} = 10\ 000 \text{ a} = 1\ 000\ 000 \text{ m}^2$$

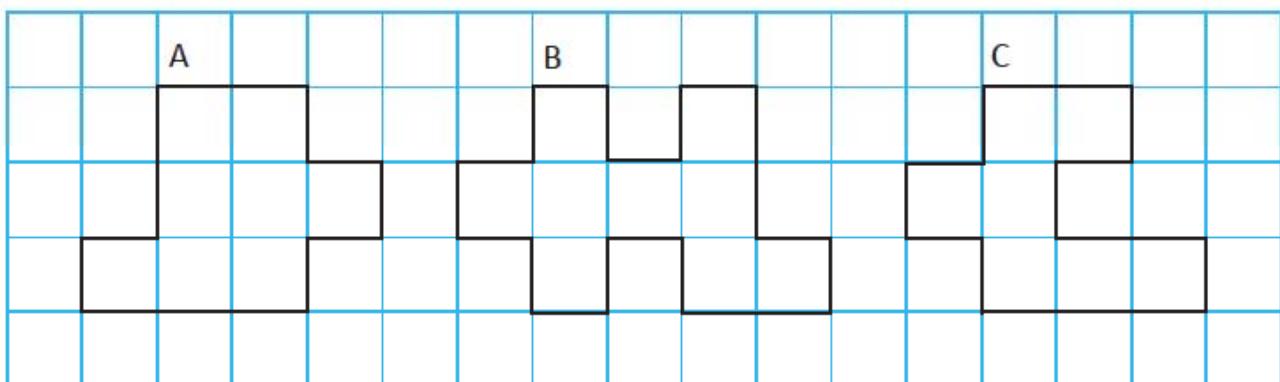

МЕРЕЊЕ ПОВРШИНЕ ГЕОМЕТРИЈСКИХ ФИГУРА ПОНОВИМО

1. Обој фигуру која има највећу површину.

2. Одреди површине фигура А, В и С ако је јединица мере.

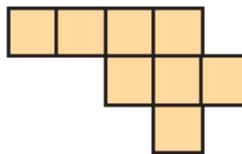
$$P = \underline{\quad} \cdot \boxed{\quad}$$

$$P = \underline{\quad} \cdot \boxed{\quad}$$

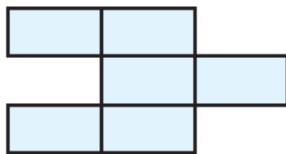
$$P = \underline{\quad} \cdot \boxed{\quad}$$

3. Одреди површине фигура датим јединицама мере и попуни табелу.

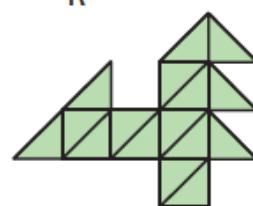
E

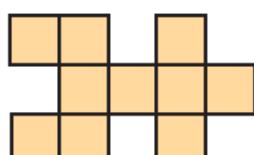
M

K

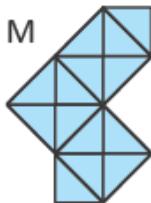

O

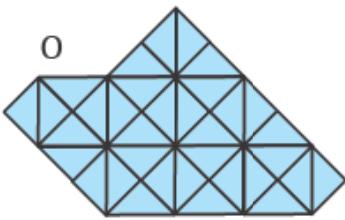

Фигура			
E			
M			
K			
O			

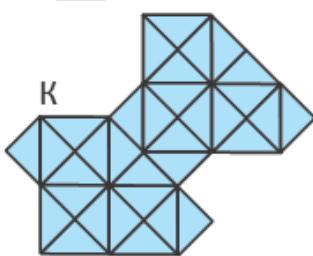
4. Одреди површину фигура М, О и К ако је јединица мере .

$$P = \underline{\quad} \cdot \triangle$$

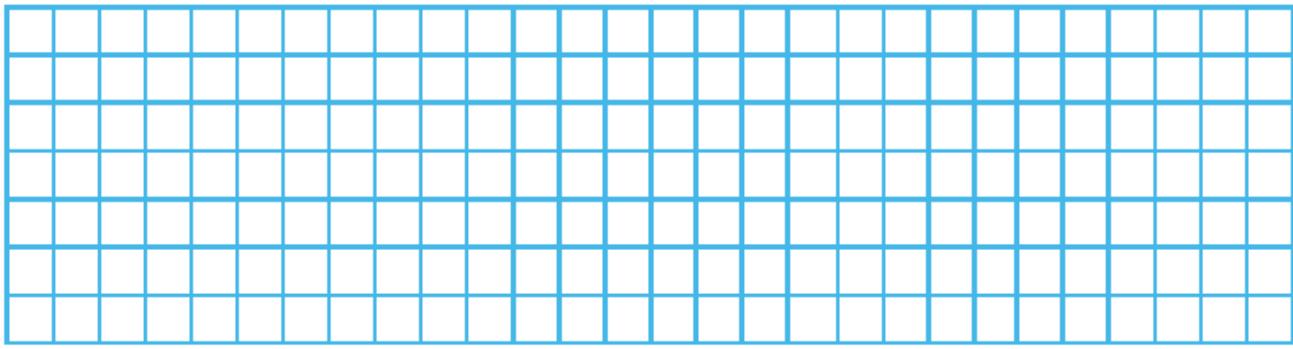

$$P = \underline{\quad} \cdot \triangle$$

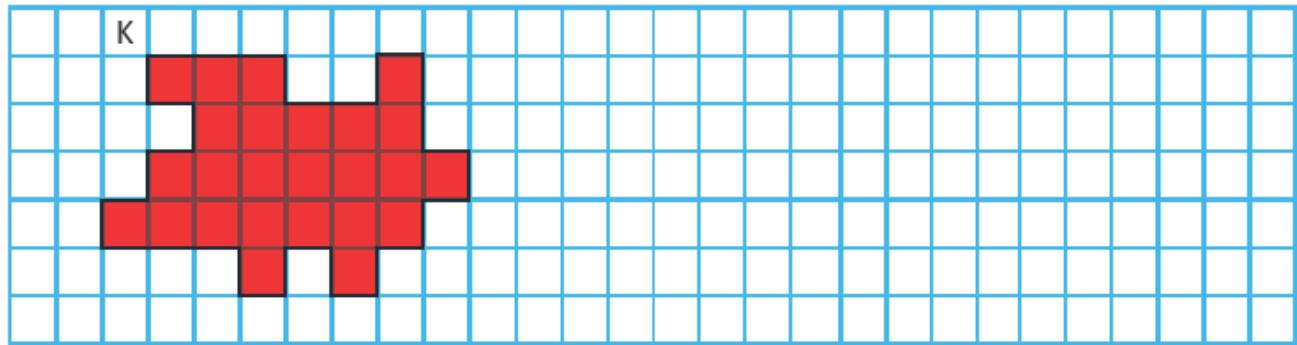

$$P = \underline{\quad} \cdot \triangle$$

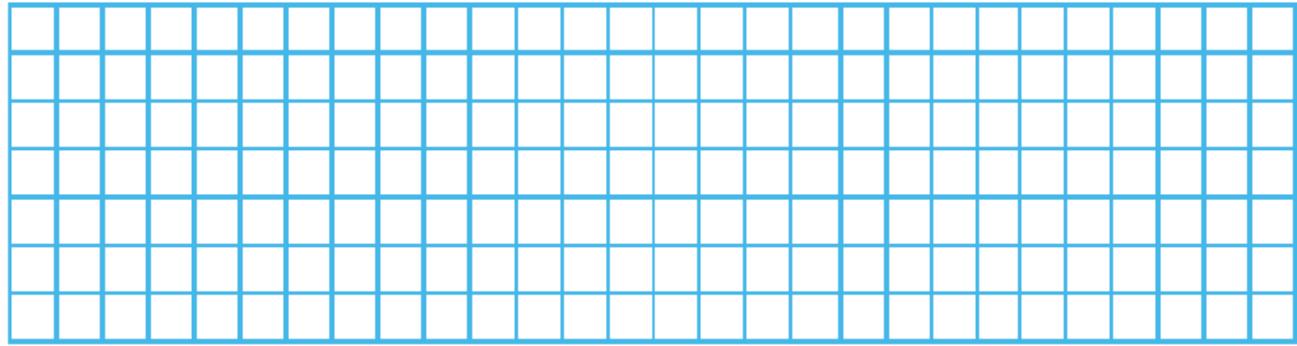
5. Нацртај две фигуре исте површине, а различитог облика.

6. Нацртај нову фигуру која је исте површине као фигура К, а различитог облика.

7. Нацртај две фигуре по свом избору и одреди њихове површине задатом јединицом мере. Јединица мере је .

МЕРЕ ЗА ПОВРШИНУ (m^2 , dm^2 , cm^2 , mm^2)

1. Напиши називе следећих мерних јединица.

m^2 _____

dm^2 _____

cm^2 _____

mm^2 _____

2. Допуни.

$$1 \text{ dm}^2 = \underline{\quad} \text{ cm}^2$$

$$1 \text{ cm}^2 = \underline{\quad} \text{ mm}^2$$

$$1 \text{ dm}^2 = \underline{\quad} \text{ mm}^2$$

$$1 \text{ m}^2 = \underline{\quad} \text{ dm}^2 = \underline{\quad} \text{ cm}^2 = \underline{\quad} \text{ mm}^2$$

3. Заокружи слово испред тачне тврдње.

Површину стана меримо:

a) dm^2

b) m^2

c) cm^2

4. Подвуци називе оних предмета који по твојој процени могу имати приближну површину 1 cm^2 .

свеска

нокат

телефон

дугме

гумица

таблета

5. Наведене површине изрази у квадратним метрима.

$$300 \text{ dm}^2 = \underline{\quad} \text{ m}^2$$

$$4\ 700 \text{ dm}^2 = \underline{\quad} \text{ m}^2$$

$$25\ 200 \text{ dm}^2 = \underline{\quad} \text{ m}^2$$

$$30\ 000 \text{ cm}^2 = \underline{\quad} \text{ m}^2$$

$$500\ 000 \text{ dm}^2 = \underline{\quad} \text{ m}^2$$

$$2\ 000 \text{ dm}^2 = \underline{\quad} \text{ m}^2$$

6. Дате површине изрази у наведеним јединицама мере.

$$9 \text{ m}^2 = \underline{\quad} \text{ dm}^2 = \underline{\quad} \text{ cm}^2 = \underline{\quad} \text{ mm}^2$$

$$8 \text{ dm}^2 4 \text{ cm}^2 = \underline{\quad} \text{ cm}^2 = \underline{\quad} \text{ mm}^2$$

$$6 \text{ m}^2 32 \text{ dm}^2 = \underline{\quad} \text{ dm}^2 = \underline{\quad} \text{ cm}^2$$

$$7 \text{ m}^2 8 \text{ dm}^2 5 \text{ cm}^2 = \underline{\quad} \text{ cm}^2 = \underline{\quad} \text{ mm}^2$$

7. У сваки напиши знак $>$ или $<$ или $=$ тако да записи буду тачни.

$$4 \text{ cm}^2 \bigcirc 390 \text{ mm}^2$$

$$20\ 000 \text{ mm}^2 \bigcirc 15 \text{ dm}^2$$

$$2 \text{ m}^2 \bigcirc 200 \text{ dm}^2$$

$$80 \text{ dm}^2 8 \text{ cm}^2 \bigcirc 8\ 080 \text{ cm}^2$$

$$8 \text{ dm}^2 \bigcirc 850 \text{ cm}^2$$

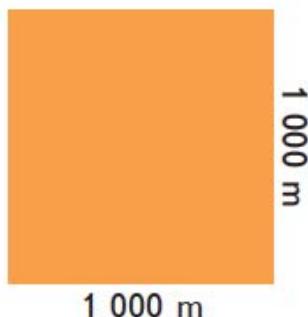
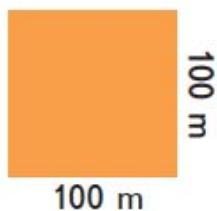
$$56\ 000 \text{ mm}^2 \bigcirc 5\ 000 \text{ cm}^2$$

МЕРЕ ЗА ПОВРШИНУ (a, ha, km²)

1. Допуни реченицу.

Веће јединице мере од квадратног метра су: _____.

2. Испод сваке слике напиши назив јединице мере.

3. Допуни.

$$1 \text{ km}^2 = \underline{\quad} \text{ ha} = \underline{\quad} \text{ a} = \underline{\quad} \text{ m}^2$$

4. Следеће површине изрази назначеном јединицом мере.

$$3 \text{ ha } 3 \text{ a } 3 \text{ m}^2 = \underline{\quad} \text{ m}^2 \qquad 10 \text{ km}^2 5 \text{ ha} = \underline{\quad} \text{ m}^2$$

$$17 \text{ ha } 1 \text{ a } 4 \text{ m}^2 = \underline{\quad} \text{ m}^2 \qquad 14 \text{ ha } 50 \text{ a} = \underline{\quad} \text{ m}^2$$

5. Изрази дате површине у наведеним јединицама мере.

$$567 \text{ m}^2 = \underline{\quad} \text{ a } \underline{\quad} \text{ m}^2 \qquad 54 \text{ km}^2 3 \text{ ha} = \underline{\quad} \text{ ha}$$

$$214 \text{ a} = \underline{\quad} \text{ ha } \underline{\quad} \text{ a} \qquad 785 \text{ ha} = \underline{\quad} \text{ km}^2 \underline{\quad} \text{ ha}$$

$$6\ 450 \text{ m}^2 = \underline{\quad} \text{ a } \underline{\quad} \text{ m}^2 \qquad 12\ 370 \text{ m}^2 = \underline{\quad} \text{ ha } \underline{\quad} \text{ a } \underline{\quad} \text{ m}^2$$

6. У једном повртњаку засађен је кромпир на површини од 51 m^2 и пасуљ на површини од $4\ 300 \text{ dm}^2$. Остале површине повртњака засађена је грашком. Колика је површина под грашком, ако је укупна површина повртњака 300 m^2 ?

Одговор: _____

7. Спортски терен подељен је на два дела. Површина првог дела је $1 \text{ ha } 5 \text{ a}$, а другог дела $3\ 256 \text{ m}^2$. За колико је површина првог дела већа од површине другог дела спортског терена?

Одговор: _____

ПОВРШИНА ПРАВОУГАОНИКА

1. Израчунај површину правоугаоника чије су странице дужине:

a) $a = 15 \text{ cm}$

b = 9 cm _____
 $P = ?$ _____

6) $a = 28 \text{ m}$

b = 16 m _____
 $P = ?$ _____

2. Израчунај и упиши у таблицу површину сваког правоугаоника.

Дужина	18 cm	42 cm	120 cm	360 m	255 m	1 000 m
Ширина	6 cm	10 cm	40 cm	90 m	82 m	100 m
Површина						

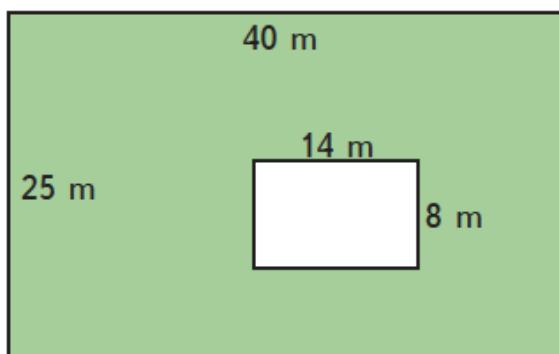
3. Бакин врт има облик правоугаоника. Дужина врта је 110 м, а ширина 50 м.
Израчунај површину бакиног врта и изрази је у арима.

Одговор: Површина бакиног врта је _____ а.

4. Израчунај дужину воћњака облика правоугаоника ако је његова површина 1 ha 4 a, а ширина 80 m.

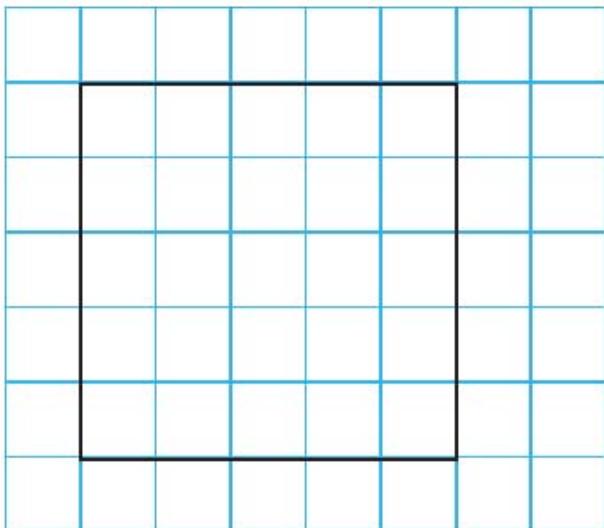
5. Израчунај површину правоугаоника ако је његова дужина 96 метара, а ширина 3 пута краћа од његове дужине.

6. На цртежу су представљени кућа и двориште. Према датим подацима израчунај површину дворишта без куће.

ПОВРШИНА КВАДРАТА

1. Измери дужину странице нацртаног квадрата и израчунај његову површину.

2. Израчунај дужину једне странице квадрата чија је површина 81 cm^2 .

3. Израчунај површину квадрата чији је обим 20 см.

4. Обим квадрата је 60 см. Израчунај површину квадрата чија је страница 3 пута краћа од странице датог квадрата.

5. Марко је офарбао дрвену плочу облика квадрата странице 55 см. Колика је површина коју је Марко офарбао?

6. Површина пода дедине собе је 40 m^2 . Деда је одлучио да под у соби направи од дашчица облика квадрата чија је страница дужине 2 dm.
Колико дашчица деда треба да набави?

Одговор: _____

ЗАДАЦИ ЗА ВЕЖБАЊЕ

1. Површина правоугаоника је 72 cm^2 . Колика је дужина његових страница ако се зна да је ширина 2 пута краћа од дужине?

Одговор: _____

2. Правоугаоник димензија $a = 16 \text{ cm}$ и $b = 4 \text{ cm}$ има исту површину као и квадрат. Израчунај дужину странице тог квадрата.

3. Обим правоугаоника је $O = 40 \text{ cm}$. Израчунај његову површину ако се зна да је страница $b = 8 \text{ cm}$.

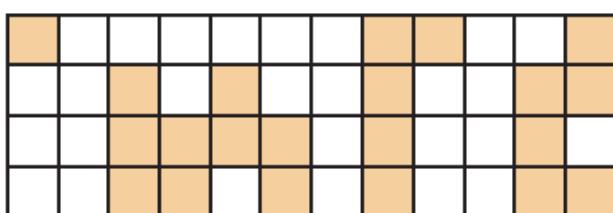
4. За лакирање 4 m^2 паркета утроши се 1 лака. Колико је литара лака потребно за лакирање пода просторије облика правоугаоника дужине 10 м и ширине 6 м?

Одговор: _____

5. Двориште дужине 75 м и ширине 40 м треба поплочати бетонским плочама облика правоугаоника дужине 15 dm и ширине 10 dm. Колико је потребно бетонских плоча да би се поплочало то двориште?

Одговор: _____

6. Колика је површина обојеног дела фигуре ако је јединица мере?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- a) $P = 27 \cdot$
б) $P = 21 \cdot$
в) $P = 30 \cdot$
г) $P = 22 \cdot$

БРОЈЕВИ – ДРУГИ ДЕО

(једначине и неједначине)

$$3 \cdot x - 260 = 316$$

x	1	2	3	6	9	18	27	54
$54 : x$	54	27	18	9	6	3	2	1

$54 : x > 6$ $54 : x < 6$

$$\begin{aligned}54 : x &= 6 \\x &= 54 : 6 \\x &= 9\end{aligned}$$

$$(x + 126) : 9 = 200$$

ЈЕДНАЧИНЕ СА САБИРАЊЕМ

1. Заокружи слово испред сваког записа који представља једначину.

a) $12\ 459 - 10\ 356 = 2\ 103$

в) $y - 440 > 3\ 000$

г) $x + 6\ 487 = 19\ 876$

д) $999\ 555 - a = 321\ 455$

2. Реши једначине и провери тачност решења.

$5\ 256 + a = 14\ 478$

$y + 12\ 400 = 47\ 801$

$35\ 632 + c = 52\ 127$

Провера:

Провера:

Провера:

3. За колико треба увећати број 14 504 да би се добио први следбеник броја 25 699? Реши једначину и провери тачност решења.

Провера: _____

Провера: _____

Одговор: _____

Провера: _____

Одговор: _____

ЈЕДНАЧИНЕ СА ОДУЗИМАЊЕМ

1. Реши једначине и провери тачност решења.

$$x - 7\ 376 = 9\ 830$$

$$y - 12\ 400 = 47\ 801$$

$$a - 23\ 457 = 34\ 236$$

Провера:

Провера:

Провера:

$$37\ 124 - c = 21\ 547$$

$$54\ 891 - x = 32\ 608$$

$$13\ 321 - a = 9\ 876$$

Провера:

Провера:

Провера:

2. Колико је чаша било у продавници ако је продато 1 235, а остало је 128? Реши једначином.

Провера: _____

Одговор: _____

3. Лука је имао 29 850 динара. У продавници је купио бицикл и остало му је 1 300 динара. Колико је Лука платио бицикл? Реши једначином и провери тачност решења.

Провера: _____

Одговор: _____

4. Ања је непознати број умањила за 1 890 и добила број 2 485? Који је број Ања умањила? Реши једначином и провери тачност решења.

Провера: _____

Одговор: _____

ЈЕДНАЧИНЕ СА МНОЖЕЊЕМ

- 2.** Реши једначине и провери тачност решења.

$$63 \cdot x = 6\ 552$$

$$v \cdot 24 = 42\,312$$

$$51 \cdot a = 22\ 134$$

Проверка

Проверка:

Проверка:

3. Одреди непознати број који помножен бројем 45 даје производ 5 670.
Реши једначином и провери тачност решења.

Проверка: _____

4. Производ два броја је 1 872. Први чинилац је број 9. Колики је други чинилац? Напиши једначину, реши је и провери тачност решења.

Проверка: _____

Одговор: _____

5. Ако је тврђња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Непознати чинилац израчунавамо тако што производ поделимо познатим чиниоцем.

да

HE

ЈЕДНАЧИНЕ СА ДЕЉЕЊЕМ

1. Реши једначине и провери тачност решења.

$x : 65 = 489$

$a : 24 = 325$

$y : 19 = 289$

Провера:

$3\ 696 : a = 3$

Провера:

$8\ 424 : y = 4$

Провера:

$5\ 510 : x = 95$

Провера:

Провера:

Провера:

2. Количник два броја је 206. Колики је дељеник ако је делилац број 89?

Провера: _____

3. Према датом тексту напиши једначине, реши их и провери тачност решења.

- a) Који број треба поделити бројем 63 да се добије количник 38?

Провера: _____

- б) Којим бројем треба поделити 1 976 да се добије количник 38?

Провера: _____

4. Ивана је своју уштеђевину од 14 700 динара распоредила на 15 дана свог боравка на мору, тако да сваког дана потроши исту суму. Колико је дневно динара трошила Ивана? Реши једначином и провери тачност решења.

Провера: _____

Одговор: _____

ЈЕДНАЧИНЕ СА САБИРАЊЕМ И ОДУЗИМАЊЕМ

1. Реши једначине и провери тачност решења.

$$(x - 2\ 300) + 3\ 250 = 5\ 100$$

Провера: _____

$$8\ 679 - (y + 1\ 435) = 5\ 342$$

Провера: _____

$$(6\ 245 - a) - 1\ 984 = 2\ 932$$

Провера: _____

$$x + 6\ 085 = 5\ 402 + (4\ 401 - 3\ 019)$$

Провера: _____

2. Збир непознатог броја и броја 1 102 умањен за 16 310 даје резултат 5 544. Одреди непознати број.

Провера: _____

3. Који број треба умањити збиrom бројева 12 456 и 12 302 да би разлика била 6 665? Напиши једначину, реши је и провери тачност решења.

Провера: _____

ЈЕДНАЧИНЕ СА МНОЖЕЊЕМ И САБИРАЊЕМ

1. Реши једначине и провери тачност решења.

$$5 \cdot x + 3000 = 6\ 500$$

Провера: _____

$$y \cdot 8 + 1\ 224 = 8\ 656$$

Провера: _____

$$4 \cdot (90 + a) = 3\ 600$$

Провера: _____

$$(x + 1\ 280) \cdot 8 = 11\ 856$$

Провера: _____

2. Производ непознатог броја и броја 50 једнак је збиру бројева 6 907 и 43 493.
Напиши једначину, реши је и провери тачност добијеног решења.

Провера: _____

3. У произвodu бројева први чинилац је број 3, други чинилац је збир броја 622 и непознатог броја, а производ 6 867. Одреди непознати број.

Провера: _____

ЈЕДНАЧИНЕ СА МНОЖЕЊЕМ И ОДУЗИМАЊЕМ

1. Реши једначине и провери тачност решења.

$$(15\ 965 - 8\ 265) \cdot b = 92\ 400$$

Провера: _____

$$54 \cdot x - 632 = 2\ 716$$

Провера: _____

$$a \cdot (24\ 400 - 24\ 396) = 54\ 624$$

Провера: _____

$$3\ 800 - 20 \cdot y = 2\ 400$$

Провера: _____

2. У производу бројева један чинилац је број 5, други чинилац је разлика непознатог броја и броја 180, а производ је 2 125. Одреди непознати број.

Провера: _____

3. Када разлику броја 2 780 и непознатог броја увећаш 6 пута, добићеш број 1 326. Израчунај непознати број.

Провера: _____

ЈЕДНАЧИНЕ СА ДЕЉЕЊЕМ И САБИРАЊЕМ

1. Реши једначине и провери тачност решења.

$$x : 4 + 1\ 600 = 2\ 000$$

Провера: _____

$$(a + 325) : 5 = 654$$

Провера: _____

$$4\ 780 + x : 100 = 4\ 800$$

Провера: _____

$$728 : (a + 21) = 14$$

Провера: _____

2. Када непознати број смањиш 5 пута и додаш му највећи број седме десетице, добићеш број 1 670. Одреди непознати број. Реши једначином и провери тачност решења.

Провера: _____

3. Неда је замислила неки број. Када је замишљени број поделила бројем 9 и количнику додала број 236, добила је резултат 549. Који број је замислила Неда? Реши једначином и провери тачност решења.

Провера: _____

ЈЕДНАЧИНЕ СА ДЕЉЕЊЕМ И ОДУЗИМАЊЕМ

1. Реши једначине и провери тачност решења.

$$x : 4 - 68 = 210$$

Провера: _____

$$1\ 440 : (x - 480) = 72$$

Провера: _____

$$(2\ 900 - x) : 6 = 380$$

Провера: _____

$$4\ 350 - (y : 5) = 3\ 800$$

Провера: _____

2. Умањеник је број 4 268, умањилац је количник непознатог броја и броја 6, а разлика 2 108. Одреди непознати број.

Провера: _____

3. Дамир је замислио неки број. Тада је поделио на 12 једнаких делова и од једног дела одузео број 1 224. Добио је број 12. Који број је замислио Дамир? Реши једначином и провери тачност решења.

Провера: _____

НЕЈЕДНАЧИНЕ СА САБИРАЊЕМ

1. Одреди скуп решења неједначине: $1996 < x < 2005$.

2. Одреди скуп решења неједначина у скупу N .

• $x + 3\ 997 \leq 4\ 003$

Решење неједначине:

$x \in \{ \underline{\quad}, \underline{\quad}, \dots, \underline{\quad} \}$

• $7\ 246 + a \leq 8\ 796$

Решење неједначине:

$a \in \{ \underline{\quad}, \underline{\quad}, \dots, \underline{\quad}, \underline{\quad} \}$

• $4\ 603 + m \geq 5\ 904$

Решење неједначине:

$m \in \{ \underline{\quad}, \underline{\quad}, \dots \}$

3. Када броју 2 999 додаш непознати број, збир ће бити већи од броја 6 795.

Постави неједначину и одреди најмање пет бројева који могу представљати решење неједначине.

4. У једном расаднику је било засађено 2 650 садница разноврсног дрвећа. Власник расадника је засадио још дрвећа тако да сада у расаднику има мање од 3 000 садница. Колико је власник могао највише засадити садница дрвећа? Напиши неједначину и реши је.

Одговор: _____

НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ОДУЗИМАЊЕМ

1. Одреди скуп решења неједначина.

• $y - 6\ 007 \leq 5\ 556$

Скуп решења неједначине је:

$y \in \{ \underline{\quad}, \underline{\quad}, \dots, \underline{\quad}, \underline{\quad} \}$

• $13\ 345 - a \geq 13\ 030$

Скуп решења неједначине је:

$a \in \{ \underline{\quad}, \underline{\quad}, \dots, \underline{\quad}, \underline{\quad} \}$

2. Који број треба одузети од броја 11 986 да се добије разлика већа од броја 598? Напиши неједнчину и одреди скуп решења.

3. Који број можеш умањити за 4 568, тако да добијена разлика буде мања од броја 25? Напиши неједнчину и одреди скуп решења неједначине.

4. Од ког броја можеш одузети 12 600, а да добијена разлика буде већа од броја 58? Напиши неједнчину и одреди скуп решења.

5. Лука је замислио неки број. Када је тај број умањио за најмањи троцифрени број добио је разлику која је мања од броја 50. Који број је Лука могао да замисли? Постави неједнчину и одреди скуп решења.

НЕЈЕДНАЧИНЕ СА МНОЖЕЊЕМ

1. Напиши све бројеве друге десетице који могу бити решења датих неједначина.

a) $48 \cdot x > 480$ _____

b) $a \cdot 10 \leq 190$ _____

2. У скупу бројева прве стотине одреди скуп решења неједначине:

$a \cdot 9 \geq 99$ _____

Скуп решења неједначине је:

$a \in \{ \underline{\quad}, \underline{\quad}, \underline{\quad}, \dots, \underline{\quad}, \underline{\quad}, \underline{\quad} \}$

3. Који бројеви помножени са 9 дају број већи од 1 152? Напиши неједначину, реши је и одреди скуп решења.

4. Који број помножен са 42 даје број мањи од 4 578? Напиши неједначину, реши је и одреди скуп решења.

5. Састави и напиши текст према датој неједначини $21 \cdot y < 3 696$. Одреди скуп решења неједначине.

Текст задатка:

Решење неједначине:

НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ДЕЉЕЊЕМ

1. Реши неједначину.

$$800 : a > 100$$

Скуп решења неједначине је:

$$a \in \{ \dots \}.$$

2. Реши неједначине и одреди скуп решења.

$$48 : y > 8$$

$$a : 3 \leq 9$$

$$72 : x < 6$$

$$c : 8 \geq 4$$

3. Реши неједначину $a : 7 > 12$ и међу бројевима: 84, 86, 89, 91, 93 и 98 заокружи оне који могу бити решења ове неједначине.

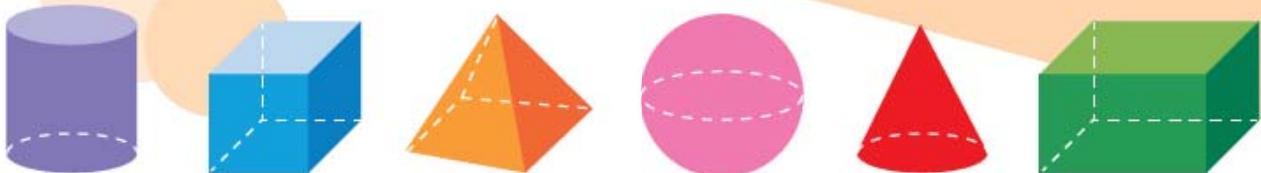
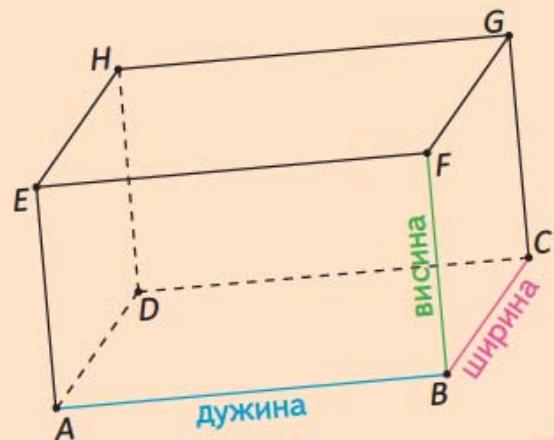
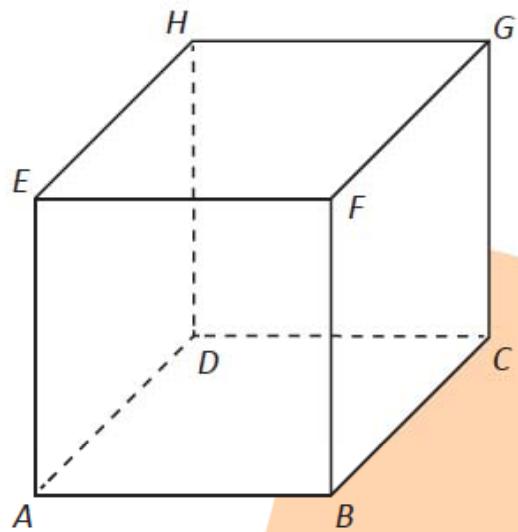
4. Којим бројевима можемо поделити број 36 тако да количник буде већи од броја 2? Напиши неједначину и реши је.

5. Смисли и напиши текст за неједначину $t : 9 < 10$. Одреди скуп решења ове неједначине.

Текст задатка:

Решење неједначине:

ГЕОМЕТРИЈА

РОГЉАСТА И ОБЛА ТЕЛА

1. Спој линијом свако геометријско тело са његовим називом.

ваљак

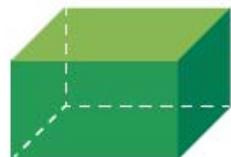
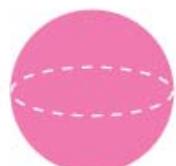
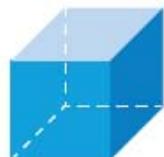
коцка

пирамида

лопта

купа

квадар

2. Заокружи геометријско тело које није ограничено равном површи.

ваљак

лопта

купа

3. Допуни реченицу.

Геометријска тела која су ограничена кривим, или кривим и равним површима називају се _____.

4. Напиши називе геометријских тела која су ограничена само равним површима.

5. Попуни табелу. Нацртај по два геометријска тела која су ограничена:

САМО РАВНИМ ПОВРШИМА	КРИВИМ И РАВНИМ ПОВРШИМА

КВАДАР

1. Посматрај цртеж и допуни реченице.

• Квадар је ограничен са 6 _____.

• Стране квадра су правоугаоници:

_____.

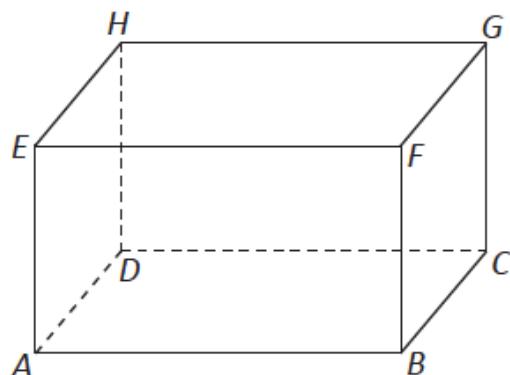
• Парови подударних правоугаоника су:

_____.

• Квадар има _____ темена.

• Квадар има _____ ивица.

• Ивице једнаких дужина су: _____.

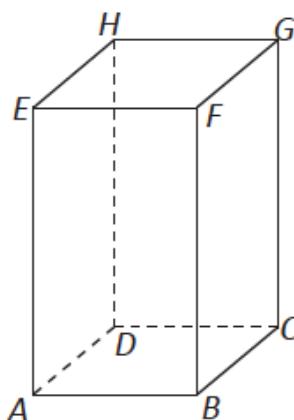
2. Наведи ивице квадра ABCDEFGH којима је:

а) заједничко теме тачка A. _____

б) заједничко теме G. _____

в) заједничко теме F. _____

г) заједничко теме D. _____

3. Ако је тврђња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Ивице квадра које полазе из истог темена представљају димензије квадра: дужину, ширину и висину.

ДА

НЕ

4. Поред тачне тврђње напиши Т, а поред нетачне напиши Н.

Стране квадра су квадрати. _____

Квадар има три паре наспрамних страна. _____

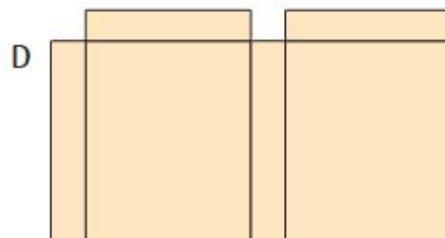
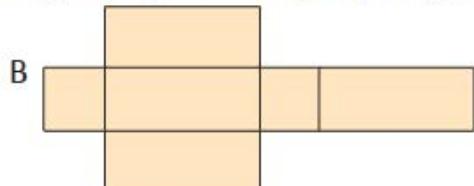
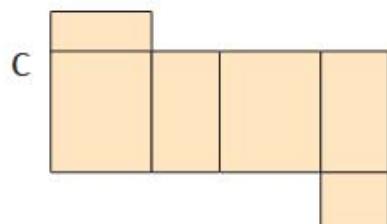
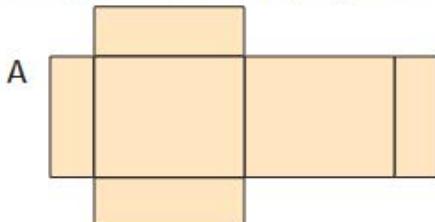
Ивице квадра којима је заједничко теме су једнаке дужине. _____

Паралелне ивице квадра имају исту дужину. _____

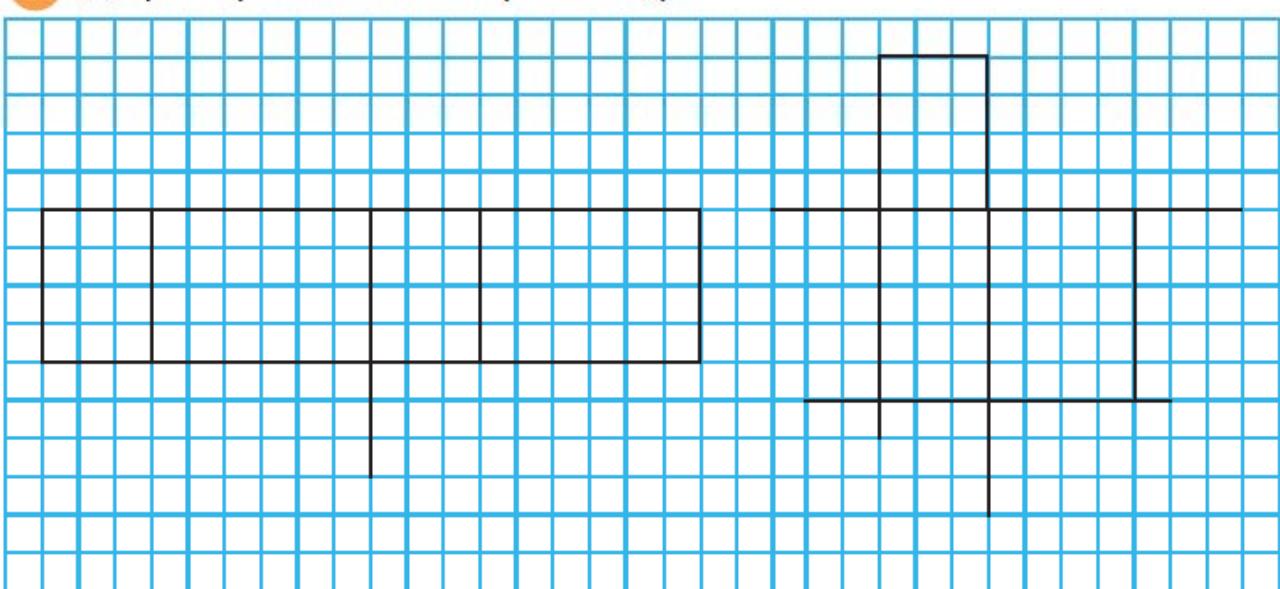
Наспрамне стране квадра су међусобно подударне. _____

МРЕЖА И МОДЕЛ КВАДРА

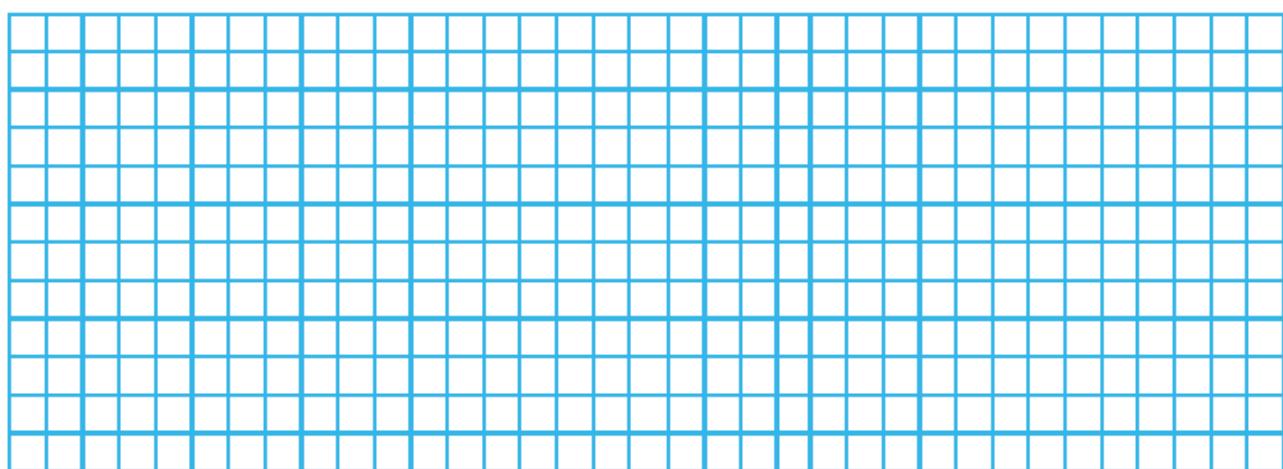
1. Заокружи слово поред сваке фигуре која представља мрежу квадра.

2. Доврши цртање започете мреже квадра.

3. Нацртај мрежу квадра чија је дужина 3 см, ширина 2 см и висина 1 см.

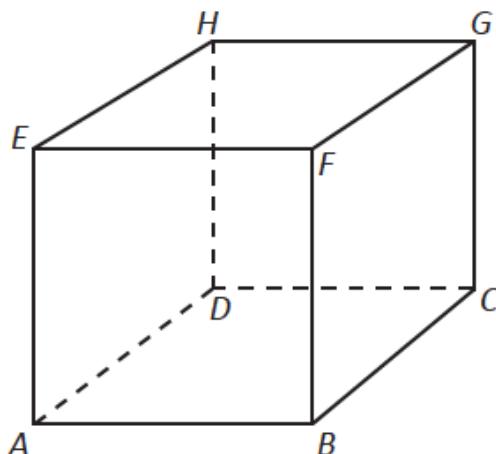

КОЦКА

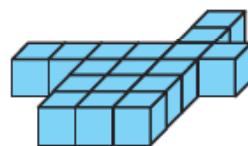
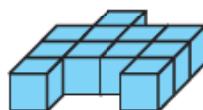
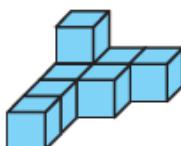
1. Шта је коцка?

2. Посматрај цртеж и допуни реченице.

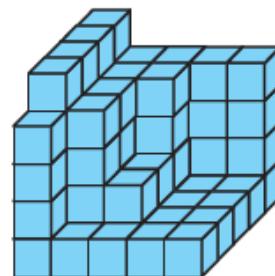
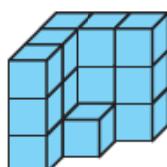
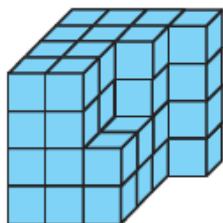
- Коцка има _____ страна.
 - Стране коцке су квадрати:
- _____.
- Наспрамне стране коцке су:
- _____.
- Темена коцке су тачке:
- _____.
- Коцка има _____ ивица.

3. Од колико је коцкица састављено свако тело? Напиши.

4. Колико најмање коцкица треба додати на свако тело да би се добила коцка?

5. Поред тачне тврдње напиши ДА, а поред нетачне напиши НЕ.

Стране коцке су правоугаоници. _____

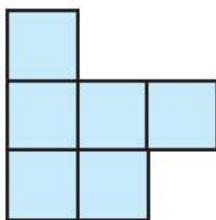
Коцка има 6 подударних страна. _____

Коцка има 8 ивица. _____

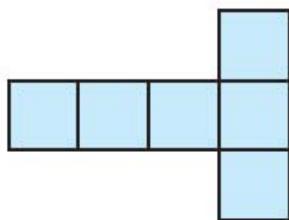
Све ивице коцке су једнаке дужине. _____

МРЕЖА И МОДЕЛ КОЦКЕ

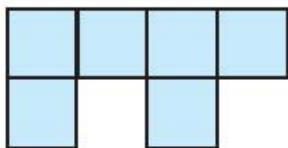
1. Заокружи слово испод сваке фигуре која представља мрежу коцке.

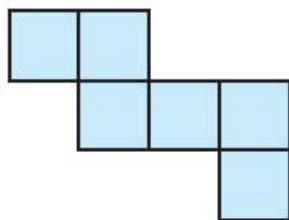
A

B

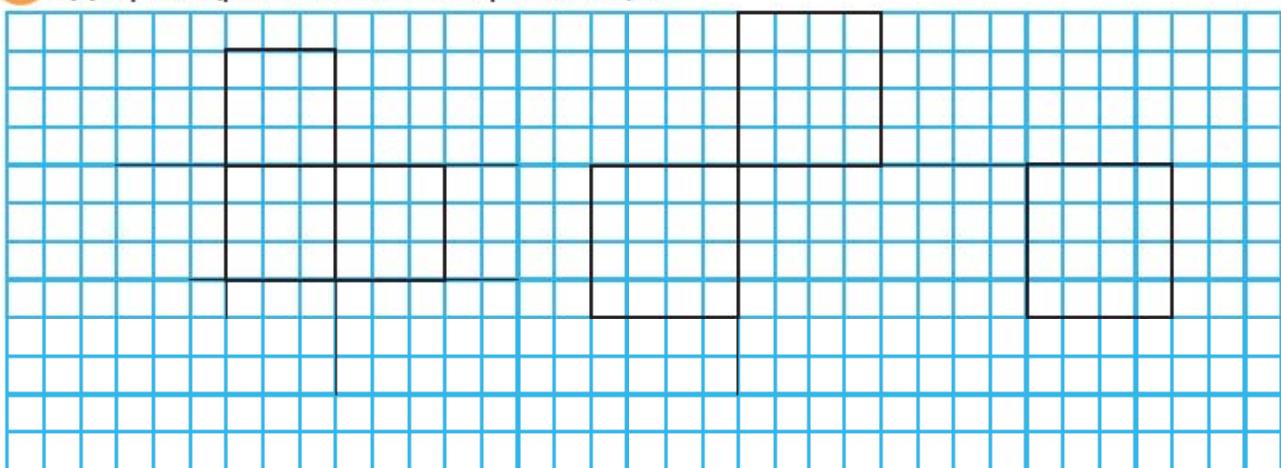

C

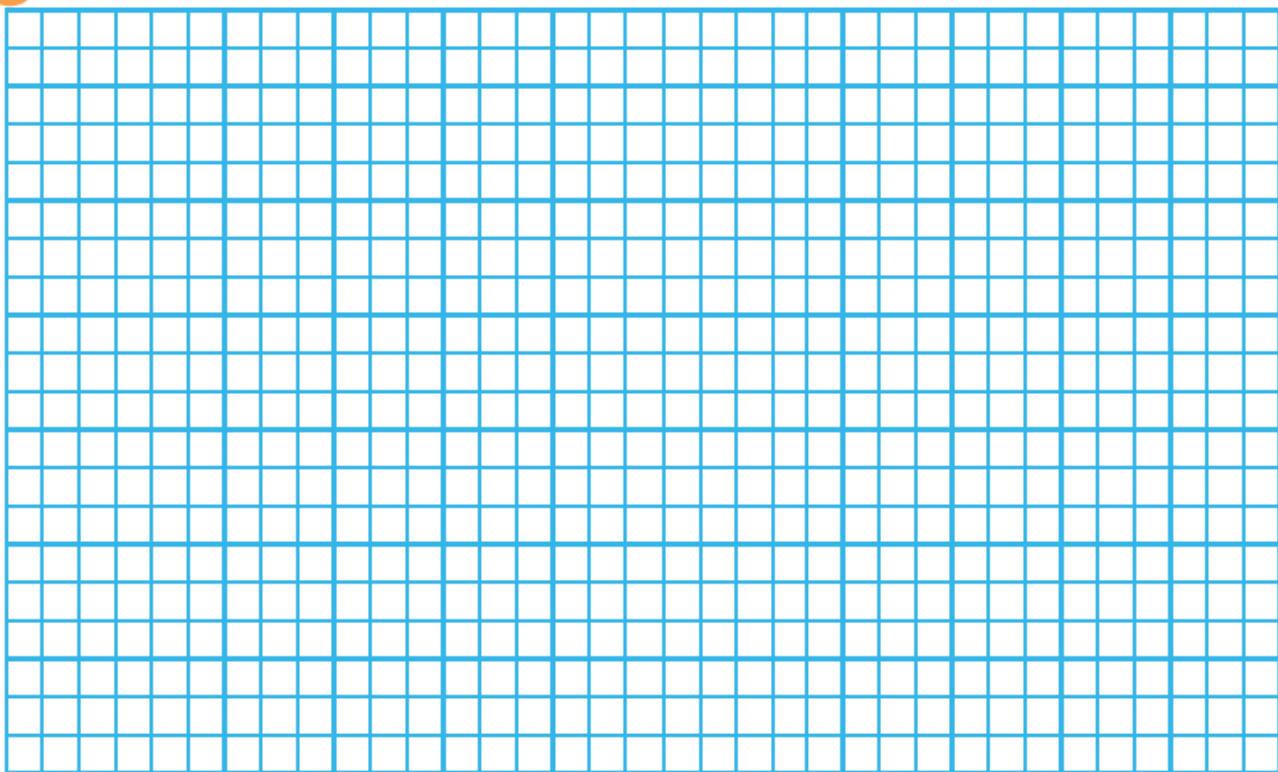

D

2. Доврши цртање започете мреже коцке.

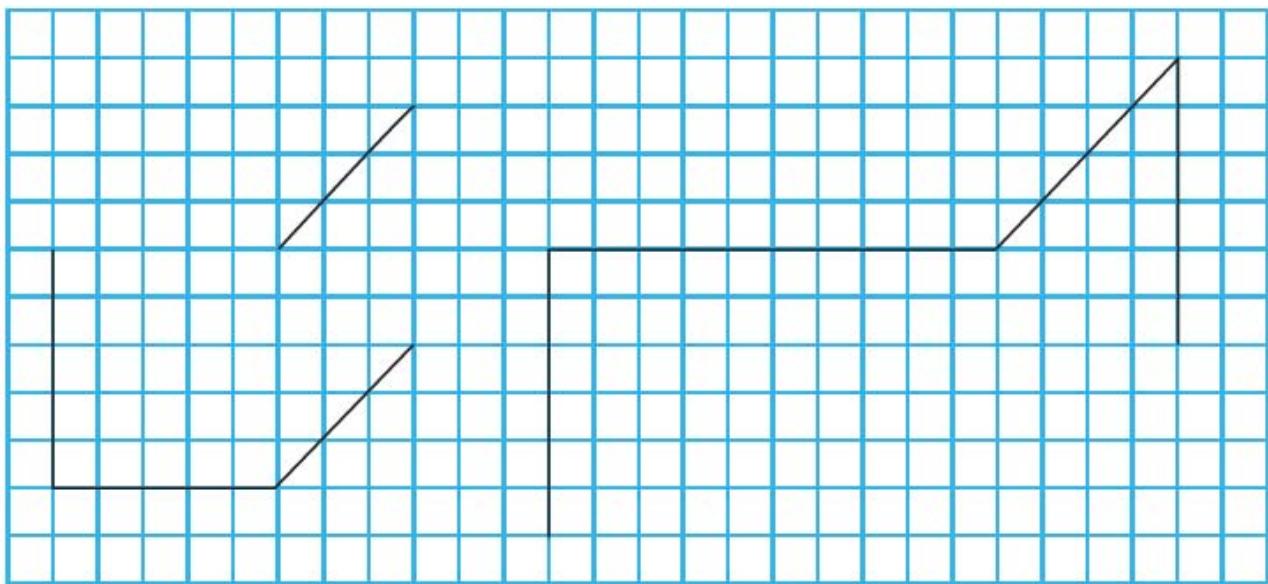

3. Нацртај мрежу коцке чија је ивица дужине 3см.

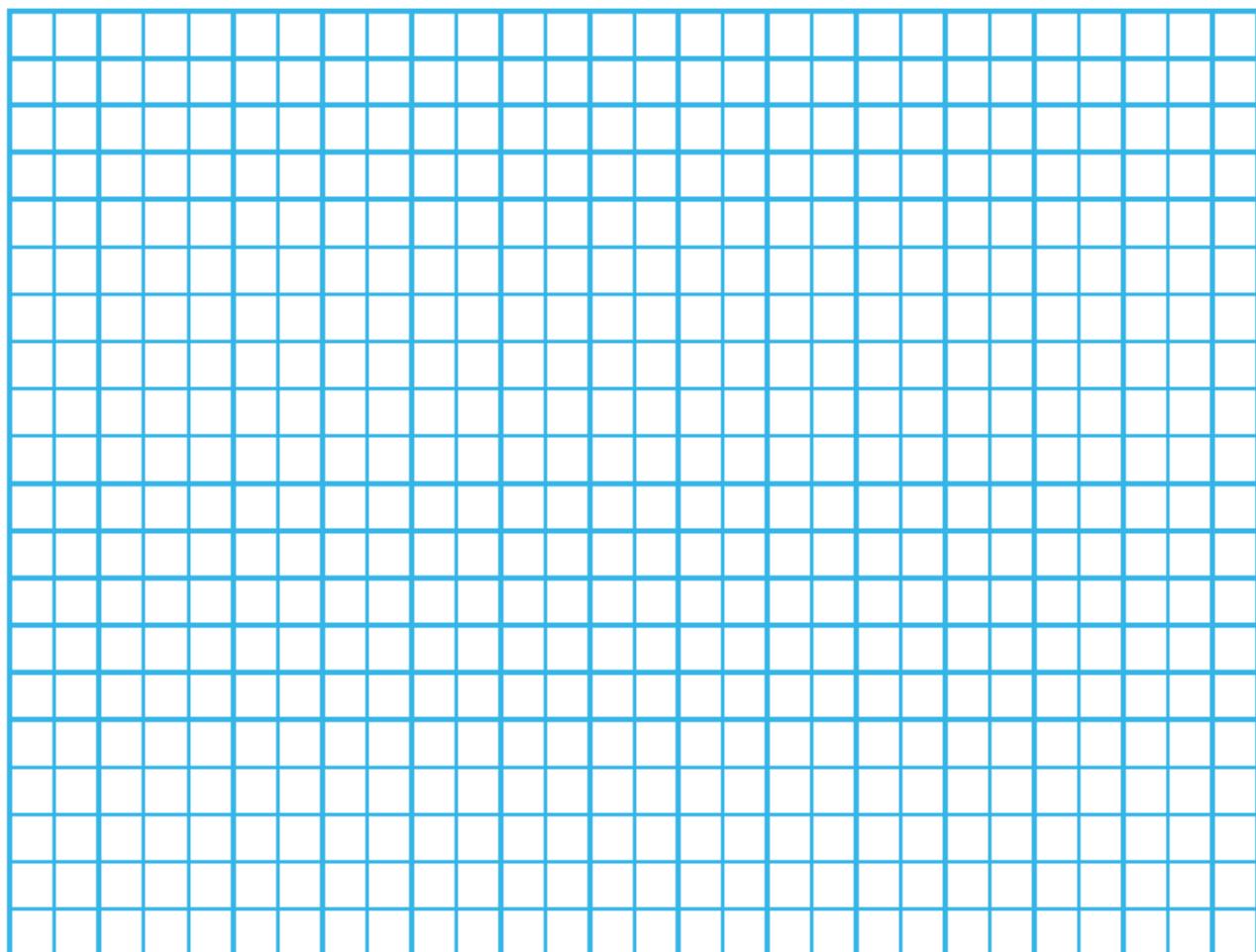

ЦРТАЊЕ КВАДРА И КОЦКЕ НА КВАДРАТНОЈ МРЕЖИ

1. Доврши цртање квадра и коцке на квадратној мрежи.

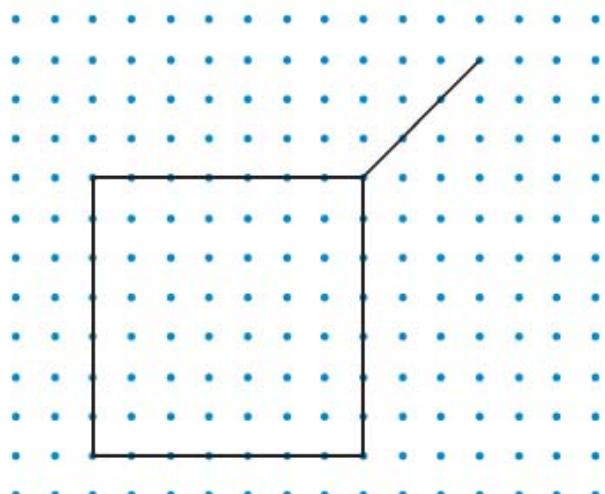
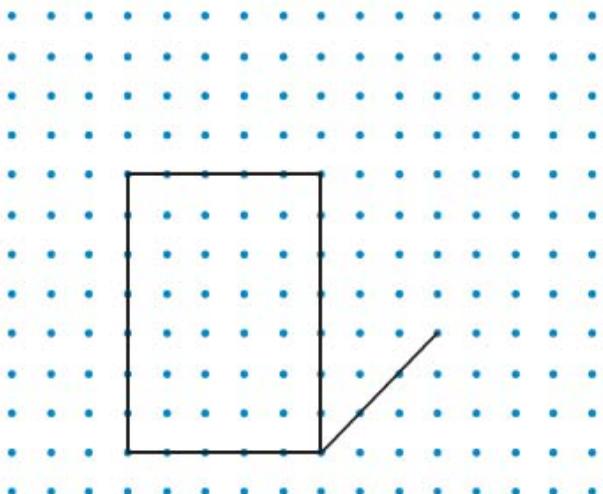

2. Нацртај квадар и коцку на квадратној мрежи.

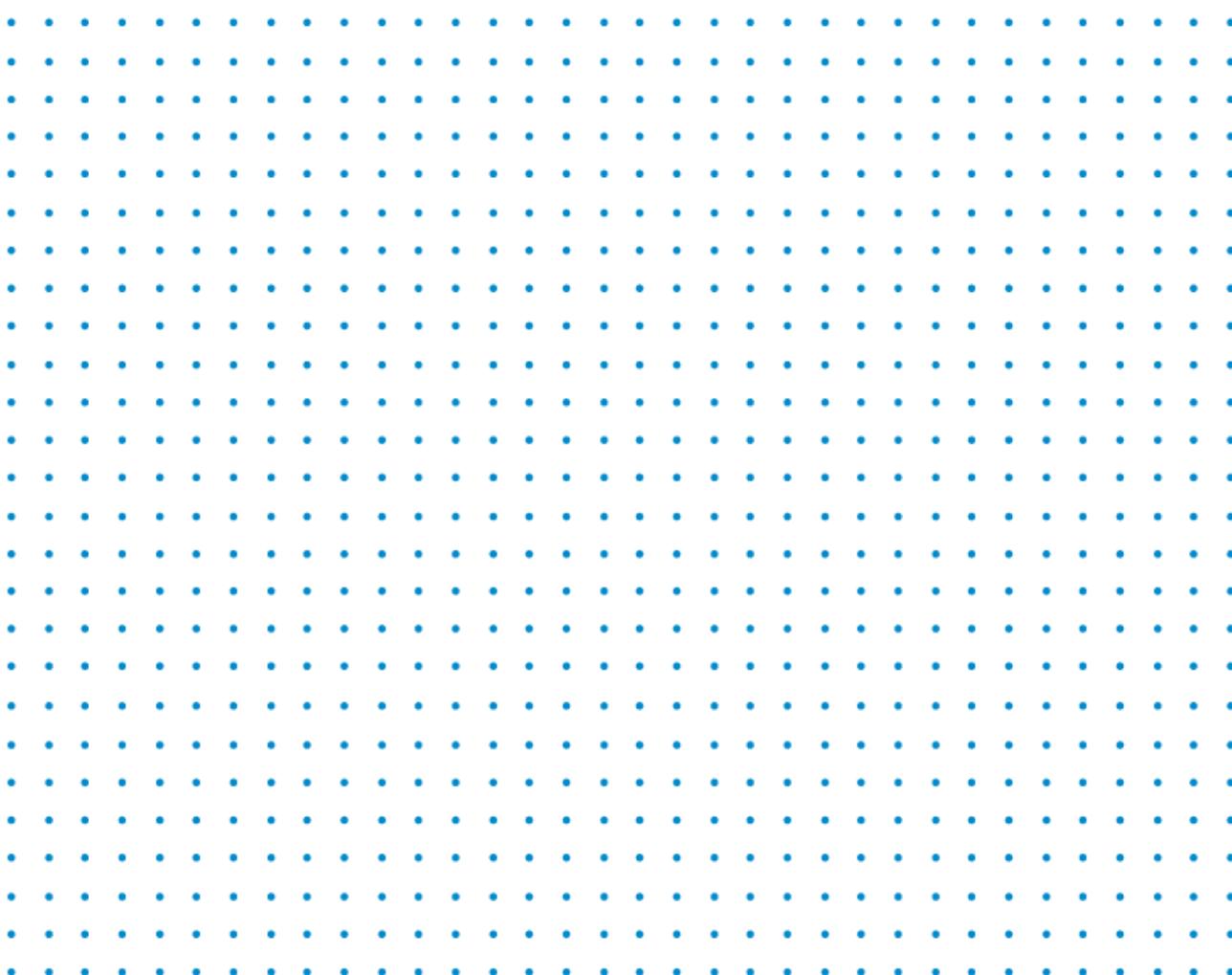

ЦРТАЊЕ КВАДРА И КОЦКЕ НА ТАЧКАСТОЈ МРЕЖИ

1. Доврши цртање квадра и коцке на тачкастој мрежи.

2. Нацртај квадар и коцку на тачкастој мрежи.

БРОЈЕВИ – ТРЕЋИ ДЕО

(разломци и децимални бројеви)

$\frac{3}{8} \bigcirc \frac{5}{8}$

$$\frac{3}{7} + \frac{2}{7} = \frac{3+2}{7} = \frac{5}{7}$$

ЦЕО ДЕО БРОЈА	,	ДЕСЕТИ ДЕО БРОЈА	СТОТИ ДЕО БРОЈА
1	,	3	2
0	,	2	1
1	,	5	3

$$+ \begin{array}{r} 1,32 \\ 0,21 \\ \hline 1,53 \end{array}$$

ЦЕО ДЕО БРОЈА	,	ДЕСЕТИ ДЕО БРОЈА	СТОТИ ДЕО БРОЈА
1	,	9	7
0	,	4	1
1	,	5	6

$$- \begin{array}{r} 1,97 \\ 0,41 \\ \hline 1,56 \end{array}$$

$$\frac{6}{9} - \frac{4}{9} = \frac{6-4}{9} = \frac{2}{9}$$

$\frac{5}{7} \bigcirc \frac{2}{7}$

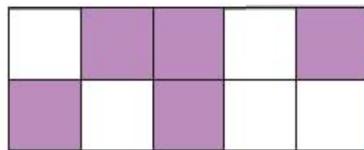
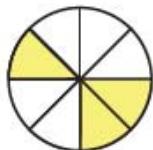
РАЗЛОМЦИ ПОНОВИМО

1. У разломку $\frac{2}{8}$ број 8 је:

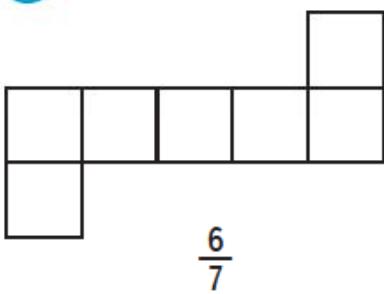
а) бројилац б) именилац в) делилац

Заокружи слово испред тачне тврдње.

2. Обојени део сваке фигуре прикажи разломком.

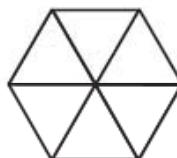
3. Обој део фигуре који је представљен датим разломком.

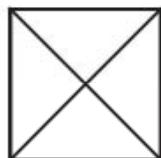
$$\frac{6}{7}$$

$$\frac{5}{8}$$

$$\frac{1}{6}$$

$$\frac{3}{4}$$

4. Допуни:

$$\frac{1}{3} \text{ дана је } \underline{\hspace{2cm}} \text{ часова}$$

$$\frac{1}{2} \text{ часа је } \underline{\hspace{2cm}} \text{ минута}$$

$$\frac{1}{2} \text{ литре је } \underline{\hspace{2cm}} \text{ децилитара}$$

$$\frac{1}{8} \text{ километра је } \underline{\hspace{2cm}} \text{ метара}$$

5. Којим изразом можеш израчунати $\frac{1}{3}$ од броја 924?

а) $924 - 3$

б) $924 \cdot 3$

в) $924 : 3$

г) $924 : 3 + 1$

Заокружи слово испред тачног одговора.

6. Одреди вредност записа према датом примеру.

$$\frac{3}{5} \text{ од броја } 855 \text{ је } (855 : 5) \cdot 3 = 171 \cdot 3 = 513$$

$$\frac{5}{8} \text{ од броја } 1\ 176 \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\frac{4}{6} \text{ од броја } 5\ 880 \underline{\hspace{2cm}}$$

УПОРЕЂИВАЊЕ РАЗЛОМАКА ЈЕДНАКИХ БРОИЛАЦА

1. Допуни реченицу.

Од два разломка једнаких бројилаца мањи је онај чији је именилац _____.

Од два разломка једнаких именилаца мањи је онај чији је бројилац _____.

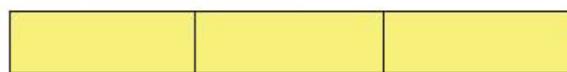
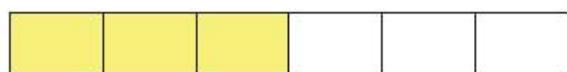
2. Поређај разломке по величини, од највећег до најмањег.

$$\frac{3}{8}, \frac{3}{5}, \frac{3}{6}, \frac{3}{3}, \frac{3}{9}, \frac{3}{4}, \frac{3}{7}, \frac{3}{10}$$

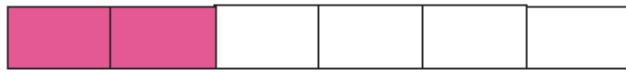
3. Изрази разломком обојени део сваке фигуре. Упореди разломке и у упиши знак < или > тако да записи буду тачни.

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

4. Ако је тврђа тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Од два разломка једнаких бројилаца већи је онај чији је именилац мањи.

ДА НЕ

5. Упореди разломке и у упиши знак < или >.

$$\frac{5}{9} \bigcirc \frac{5}{3}$$

$$\frac{3}{5} \bigcirc \frac{3}{10}$$

$$\frac{1}{4} \bigcirc \frac{1}{6}$$

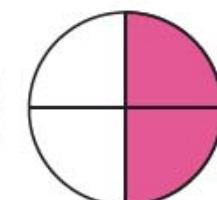
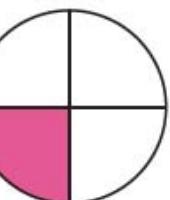
$$\frac{2}{10} \bigcirc \frac{2}{2}$$

$$\frac{4}{9} \bigcirc \frac{4}{6} \bigcirc \frac{4}{5}$$

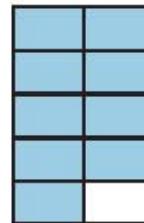
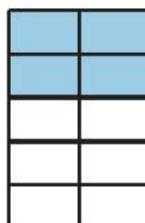
$$\frac{7}{5} \bigcirc \frac{7}{9} \bigcirc \frac{7}{10}$$

САБИРАЊЕ РАЗЛОМАКА ЈЕДНАКИХ ИМЕНИЛАЦА

1. Прикажи разломком обојени део сваке фигуре. Сабери разломке.

— + — = —

— + — = —

2. Израчунај на приказани начин.

$$\frac{5}{9} + \frac{3}{9} = \frac{5+3}{9} = \frac{8}{9}$$

$$\frac{3}{7} + \frac{2}{7} = \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\frac{5}{10} + \frac{4}{10} = \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\frac{3}{6} + \frac{2}{6} = \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\frac{4}{8} + \frac{3}{8} = \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\frac{2}{5} + \frac{1}{5} = \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

3. Напиши одговарајући именилац и бројилац тако да једнакости буду тачне.

$$\frac{2}{5} + \frac{1}{5} = \underline{\quad}$$

$$\frac{1}{4} + \underline{\quad} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{4}{7} + \underline{\quad} = \frac{7}{7}$$

$$\frac{1}{8} + \frac{1}{8} = \frac{5}{8}$$

4. Додај деветине сваком датом разломку тако да збир буде једно цело.

$$\frac{5}{9} + \underline{\quad} = 1$$

$$\frac{3}{9} + \underline{\quad} = 1$$

$$\frac{2}{9} + \underline{\quad} = 1$$

$$\frac{4}{9} + \underline{\quad} = 1$$

5. Јасмина и Един су брали шумске јагоде. Јасмина је убрала $\frac{4}{8}$ kg јагода, а Един $\frac{2}{8}$ kg. Израчунај колико су заједно убрали јагода? Ко је убрао више јагода?

Одговор: _____

ОДУЗИМАЊЕ РАЗЛОМАКА ЈЕДНАКИХ ИМЕНИЛАЦА

1. Израчунај.

$$\frac{9}{10} - \frac{4}{10} = \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\frac{7}{8} - \frac{3}{8} = \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\frac{3}{6} - \frac{2}{6} = \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\frac{4}{5} - \frac{2}{5} = \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\frac{6}{7} - \frac{5}{7} = \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\frac{8}{9} - \frac{3}{9} = \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

2. Пица је подељена на 6 једнаких делова. Игор је појео $\frac{3}{6}$ пице, а Мара за $\frac{1}{6}$ мање него Игор. Колико делова пице је појела Мара? Који део пице је преостао?

Одговор: _____

3. У једној школи има од 840 ученика. Од укупног броја ученика $\frac{1}{8}$ тренира кошарку, а $\frac{1}{8}$ одбојку. Израчунај колико ученика не тренира ниједан од ових спортива.

4. У кутији је било 40 чоколадица. Невена је узела $\frac{1}{4}$ од укупног броја чоколадица. Колико је чоколадица остало у кутији? Израчунај.

Одговор: _____

5. На рођенданском слављу торта је подељена на десет једнаких делова. Гости су појели $\frac{5}{10}$ торте, а слављеник Марко је појео једно парче које износи $\frac{1}{10}$ торте. Колико делова торте је преостало?

Одговор: _____

ДЕЦИМАЛНИ ЗАПИС БРОЈА СА ДВЕ ДЕЦИМАЛЕ

1. Ако је тврђа тачна заокружи ДА, а ако је тврђа нетачна заокружи НЕ.

У децималном броју запетом се одваја цели део од децималног дела.

ДА

НЕ

2. Напиши у децималном запису бројеве написане речима.

један цео и четири стота _____

нула целих и дванаест стотих _____

један цео и десетак седам стотих _____

нула целих и тридесет девет стотих _____

један цео и осам стотих _____

нула целих и педесет стотих _____

3. Напиши речима бројеве дате у децималном запису.

0,5 _____

0,2 _____

1,07 _____

1,45 _____

4. Изрази у облику децималног записа.

$$5 \text{ dm} = \underline{\quad}, \underline{\quad} \text{ m}$$

$$6 \text{ mm} = \underline{\quad}, \underline{\quad} \text{ dm}$$

$$80 \text{ cm} = \underline{\quad}, \underline{\quad} \text{ m}$$

$$48 \text{ mm} = \underline{\quad}, \underline{\quad} \text{ dm}$$

$$14 \text{ cm} = \underline{\quad}, \underline{\quad} \text{ dm}$$

$$1 \text{ dm } 55 \text{ mm} = \underline{\quad}, \underline{\quad} \text{ dm}$$

5. Дужине дате у децималном запису изрази у наведеним јединицама мере.

$$0,5 \text{ m} = \underline{\quad} \text{ cm}$$

$$1,9 \text{ m} = \underline{\quad} \text{ m } \underline{\quad} \text{ cm}$$

$$1,03 \text{ m} = \underline{\quad} \text{ m } \underline{\quad} \text{ cm}$$

$$0,07 \text{ dm} = \underline{\quad} \text{ mm}$$

$$1,50 \text{ dm} = \underline{\quad} \text{ dm } \underline{\quad} \text{ mm}$$

$$1,3 \text{ m} = \underline{\quad} \text{ m } \underline{\quad} \text{ dm}$$

$$0,9 \text{ cm} = \underline{\quad} \text{ mm}$$

$$1,7 \text{ cm} = \underline{\quad} \text{ cm } \underline{\quad} \text{ mm}$$

$$1,4 \text{ dm} = \underline{\quad} \text{ dm } \underline{\quad} \text{ cm}$$

САБИРАЊЕ БРОЈЕВА У ДЕЦИМАЛНОМ ЗАПИСУ

1. Израчунај.

$$\begin{array}{r} 1,4 \text{ cm} \\ + 0,3 \text{ cm} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0,5 \text{ dm} \\ + 1,3 \text{ dm} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1,0 \text{ dm} \\ + 0,6 \text{ dm} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0,1 \text{ m} \\ + 1,5 \text{ m} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1,4 \text{ cm} \\ + 0,5 \text{ cm} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1,16 \text{ dm} \\ + 0,02 \text{ dm} \\ \hline \end{array}$$

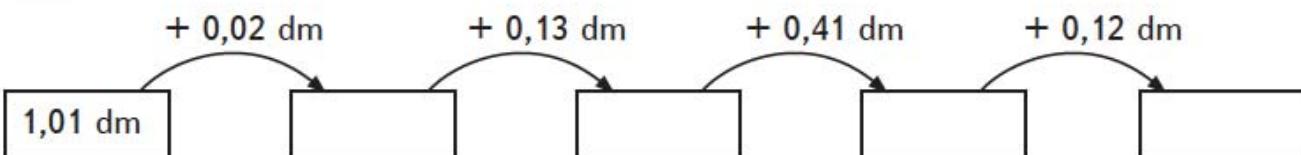
$$\begin{array}{r} 1,93 \text{ m} \\ + 0,01 \text{ m} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0,60 \text{ km} \\ + 1,13 \text{ km} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1,70 \text{ cm} \\ + 0,20 \text{ cm} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0,55 \text{ mm} \\ + 1,03 \text{ mm} \\ \hline \end{array}$$

2. Попуни празна поља.

3. Израчунај у наведеним јединицама мере, а затим добијени резултат прикажи децималним записом.

$$0,07 \text{ m} + 1,02 \text{ m} = \underline{\quad} \text{ cm} + \underline{\quad} \text{ cm} = \underline{\quad} \text{ cm} = \underline{\quad}, \underline{\quad} \text{ m}$$

$$0,23 \text{ dm} + 1,15 \text{ dm} = \underline{\quad} \text{ mm} + \underline{\quad} \text{ mm} = \underline{\quad} \text{ mm} = \underline{\quad}, \underline{\quad} \text{ dm}$$

$$1,10 \text{ dm} + 0,52 \text{ dm} = \underline{\quad} \text{ mm} + \underline{\quad} \text{ mm} = \underline{\quad} \text{ mm} = \underline{\quad}, \underline{\quad} \text{ dm}$$

4. Тамара је купила две украсне траке. Дужина једне траке је 1,32 м, а друге траке 0,47 м. Колика је укупна дужина траке коју је купила Тамара?

Одговор: _____

5. Деда је пре подне препешачио 0,60 km, а после подне 0,38 km. Колико је укупно километара препешачио деда у току дана?

Одговор: _____

ОДУЗИМАЊЕ БРОЈЕВА У ДЕЦИМАЛНОМ ЗАПИСУ

1. Израчунај.

$$\begin{array}{r} 1,93 \text{ cm} \\ - 0,71 \text{ cm} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 1,55 \text{ dm} \\ - 1,13 \text{ dm} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 1,48 \text{ dm} \\ - 0,35 \text{ dm} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 1,69 \text{ m} \\ - 0,47 \text{ m} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 1,36 \text{ cm} \\ - 1,25 \text{ cm} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1,77 \text{ dm} \\ - 0,24 \text{ dm} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 1,95 \text{ m} \\ - 0,03 \text{ m} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 1,68 \text{ mm} \\ - 0,16 \text{ mm} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 1,74 \text{ km} \\ - 0,22 \text{ km} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 1,59 \text{ cm} \\ - 0,15 \text{ cm} \\ \hline \end{array}$$

2. Израчунај у наведеним јединицама мере, а затим добијени резултат прикажи децималним записом.

$$1,4 \text{ cm} - 0,2 \text{ cm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ mm} - \underline{\hspace{2cm}} \text{ mm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ mm} = \underline{\hspace{2cm}}, \underline{\hspace{2cm}} \text{ cm}$$

$$1,9 \text{ m} - 0,5 \text{ m} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ dm} - \underline{\hspace{2cm}} \text{ dm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ dm} = \underline{\hspace{2cm}}, \underline{\hspace{2cm}} \text{ m}$$

$$1,8 \text{ dm} - 0,6 \text{ dm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ cm} - \underline{\hspace{2cm}} \text{ cm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ cm} = \underline{\hspace{2cm}}, \underline{\hspace{2cm}} \text{ dm}$$

3. Попуни табелу.

x	$x - 0,54$	$x - 0,32$	$x - 0,41$	$x - 0,53$	$x - 0,24$
1,75					
1,86					
1,98					
1,66					

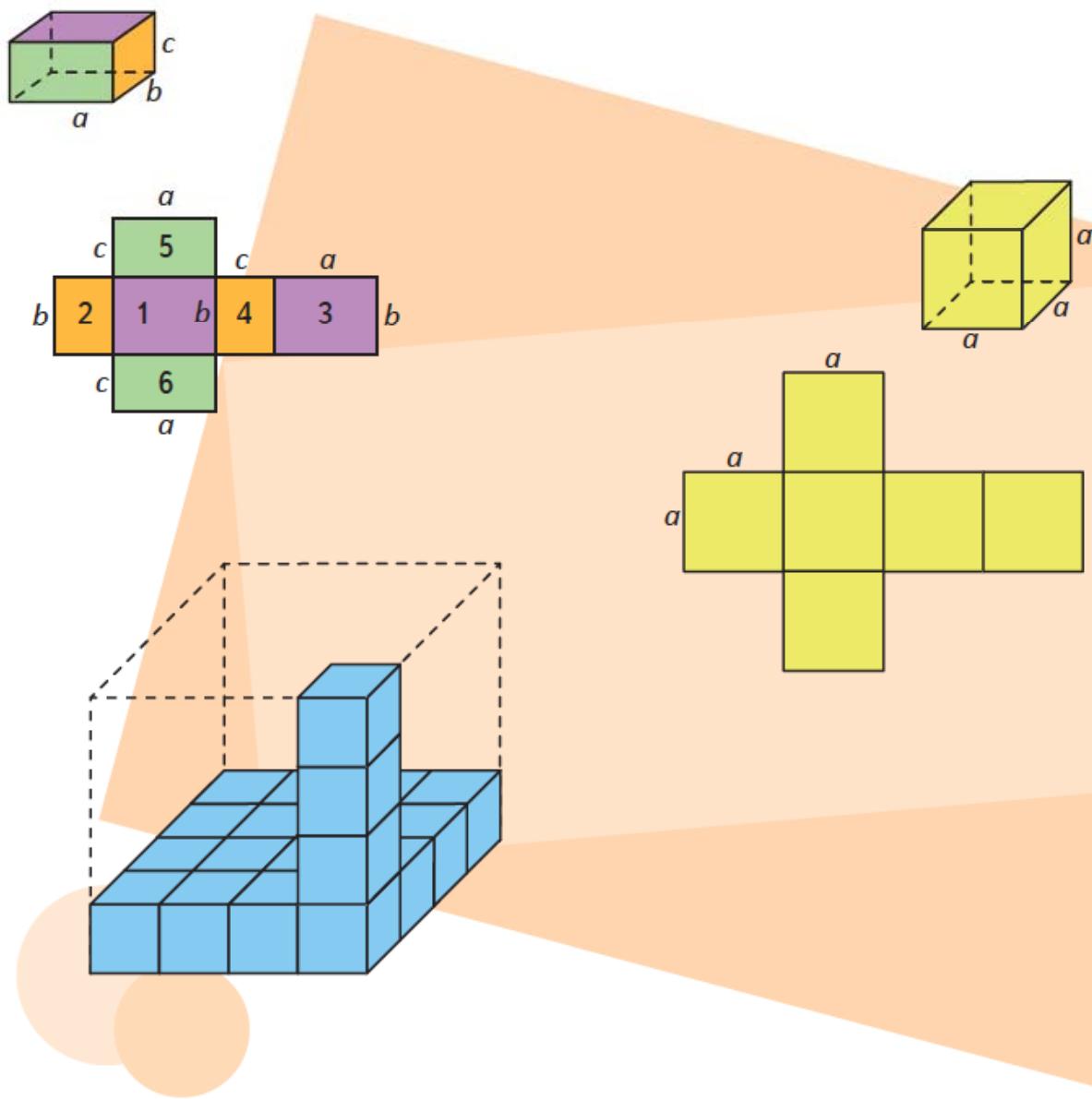
4. Израчунај.

$$0,68 - 0,14 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 1,96 - 0,45 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 1,87 - 1,23 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$1,37 - 0,25 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 1,59 - 0,32 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 1,57 - 0,44 = \underline{\hspace{2cm}}$$

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ

(површина и запремина квадра и коцке)

$$1 \text{ m}^3 = 1\,000 \text{ dm}^3 = 1\,000\,000 \text{ cm}^3 = 1\,000\,000\,000 \text{ mm}^3$$

ПОВРШИНА КВАДРА

1. Израчунај површину квадра датих димензија.

$$a = 12 \text{ cm} \quad b = 10 \text{ cm} \quad c = 14 \text{ cm}$$

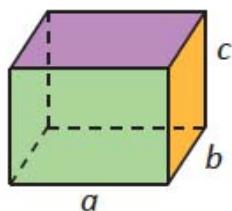
$$P = \underline{\hspace{10cm}}$$

$$P = 2 \cdot (\underline{\hspace{1cm}} \cdot \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} \cdot \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} \cdot \underline{\hspace{1cm}}) \text{ cm}^2$$

$$P = 2 \cdot (\underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}}) \text{ cm}^2$$

$$P = 2 \cdot \underline{\hspace{10cm}} \text{ cm}^2$$

$$P = \underline{\hspace{10cm}} \text{ cm}^2$$

2. Кутија облика квадра има димензије: $a = 15 \text{ cm}$, $b = 20 \text{ cm}$ и $c = 10 \text{ cm}$.

Израчунај површину кутије.

3. Збир дужина ивица квадра које полазе из једног темена је 2 dm . Одреди површину квадра ако је дужина за 2 cm дужа од ширине, а ширина за 3 cm дужа од висине.

4. Димензије квадра су: $a = 13 \text{ cm}$, $b = 11 \text{ cm}$ и $c = 9 \text{ cm}$. Израчунај површину квадра. За колико је површина тог квадра већа од површине квадра чије су ивице за 1 cm краће од ивица датог квадра?

Одговор: _____

5. Базен облика квадра димензија 25 m , 10 m и 2 m треба поплочати керамичким плочицама димензија 20 dm и 10 dm . Колико је плочица потребно да би се поплочао овај базен?

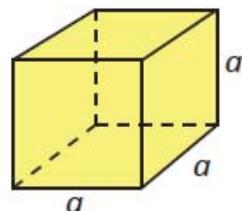
Одговор: _____

6. Дужина квадра је $1 \text{ m } 2 \text{ dm}$, ширина износи $\frac{1}{4}$ дужине, а висина $\frac{1}{3}$ ширине. Колика је његова површина? Израчунај.

Одговор: _____

ПОВРШИНА КОЦКЕ

1. Израчунај површину коцке чија је ивица $a = 25$ см.

2. Површина једне стране коцке је 45 cm^2 . Израчунај површину целе коцке.

3. Збир дужина свих ивица коцке је 336 м. Израчунај површину те коцке.

4. Површина једне коцке једнака је површини правоугаоника чија је дужина 24 см, а ширина 16 см. Израчунај дужину ивице те коцке.

5. За колико се разликују површине две коцке, ако је дужина ивице једне коцке 9 см, а друге 6 см? Израчунај.

6. Обим једне стране коцке је 32 см. Израчунај површину те коцке.

7. Површина коцке је 864 cm^2 . Израчунај дужину ивице те коцке.

МЕРЕ ЗА ЗАПРЕМИНУ (m^3 , dm^3 , cm^3 , mm^3)

1. Ако је тврђња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Величина дела простора коју заузима (запрема) неко тело назива се запремина тог тела и обележавамо је словом V .

ДА

НЕ

2. Допуни.

$$1 m^3 = \underline{\hspace{2cm}} dm^3 \quad 1 cm^3 = \underline{\hspace{2cm}} mm^3$$

$$1 dm^3 = \underline{\hspace{2cm}} cm^3 = \underline{\hspace{2cm}} mm^3$$

$$1 m^3 = \underline{\hspace{2cm}} dm^3 = \underline{\hspace{2cm}} cm^3 = \underline{\hspace{2cm}} mm^3$$

3. Изрази у наведеним јединицама мере.

$$35 m^3 = \underline{\hspace{2cm}} dm^3 \quad 19 dm^3 = \underline{\hspace{2cm}} cm^3 \quad 24 cm^3 = \underline{\hspace{2cm}} mm^3$$

$$14 m^3 9 dm^3 = \underline{\hspace{2cm}} dm^3 \quad 4 dm^3 15 cm^3 = \underline{\hspace{2cm}} cm^3$$

$$29 m^3 34 dm^3 650 cm^3 = \underline{\hspace{2cm}} cm^3$$

$$86 dm^3 160 cm^3 99 mm^3 = \underline{\hspace{2cm}} mm^3$$

$$10 m^3 148 cm^3 = \underline{\hspace{2cm}} cm^3$$

4. Изрази помоћу три различите јединице мере.

$$2\ 065\ 400 cm^3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$36\ 809\ 543\ 000 mm^3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$5\ 033\ 266 cm^3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

5. Изрази у cm^3 .

$$\frac{1}{2} m^3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\frac{2}{5} m^3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\frac{1}{4} dm^3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\frac{5}{10} dm^3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

ЗАПРЕМИНА КВАДРА

1. Ако је тврђња тачна заокружи ДА, а ако је нетачна заокружи НЕ.

Запремина квадра једнака је производу његове дужине, ширине и висине.

ДА

НЕ

2. Израчунај запремину квадра ако су његове су димензије:

a) $a = 15 \text{ cm}$, $b = 8 \text{ cm}$, $c = 4 \text{ cm}$

б) $a = 10 \text{ dm}$, $b = 9 \text{ dm}$, $c = 5 \text{ cm}$

в) $a = 2 \text{ dm } 5 \text{ cm}$, $b = 1 \text{ dm}$, $c = 8 \text{ cm}$

3. Сандук за књиге је дугачак 68 см, широк 24 см и висок 80 см.

Израчунај његову запремину.

4. Збир дужина ивица квадра је 630 см. Израчунај запремину квадра ако је његова дужина 2 пута дужа од ширине, а висина 3 пута дужа од ширине.

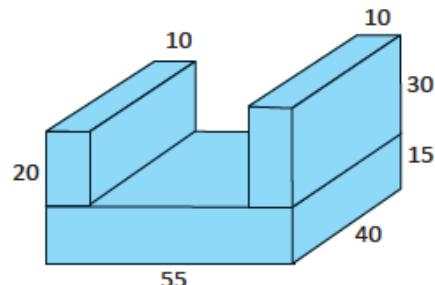
5. Напиши колико литара воде може stati у базен облика квадра чије су ивице

$a = 20 \text{ m}$, $b = 80 \text{ m}$ и $c = 2 \text{ m}$, ако је:

а) пун _____;

б) напуњен до половине своје дубине _____.

6. Израчунај запремину тела приказаног на цртежу, ако су његове дужине ивица изражене у центиметрима.

ЗАПРЕМИНА КОЦКЕ

1. Израчунај запремину коцке, ако је њена ивица дужине 8 см.

2. Израчунај запремину коцке ако је збир дужина свих њених ивица 120 м.

3. Акваријум има облик коцке чија је ивица дужине 5 dm. Колика је запремина тог акваријума?

4. Колико литара воде можестати у стаклену посуду облика коцке чија ивица има дужину 27 dm?

Одговор:

5. Стаклена посуђа облика коцке чија је ивица 30 см испуњена је водом до трећине своје дубине.

- a) Колико литара воде има у тој посуди?

Одговор:

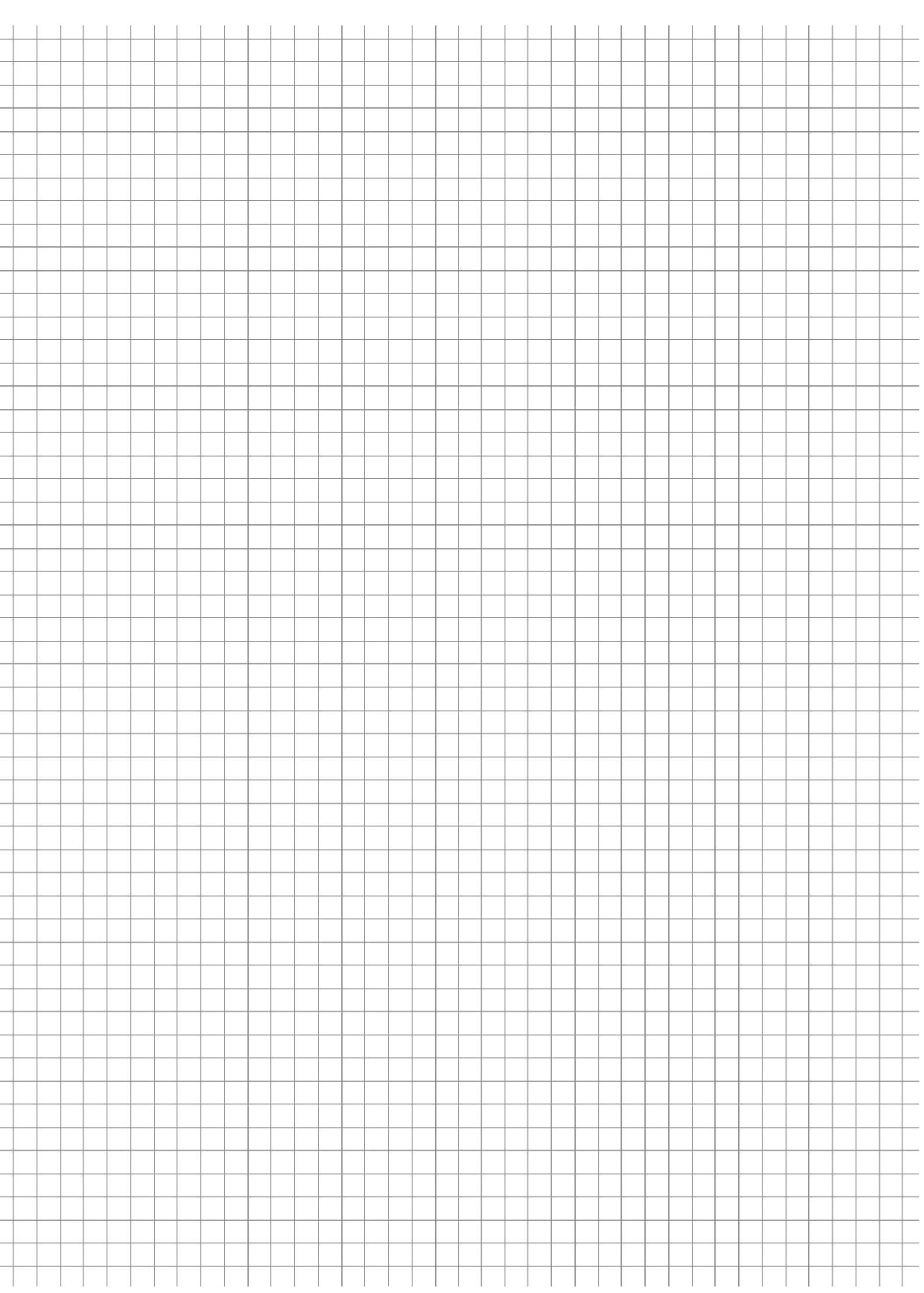
- б) Колико литара воде треба још досути да би се напунила посуђа?

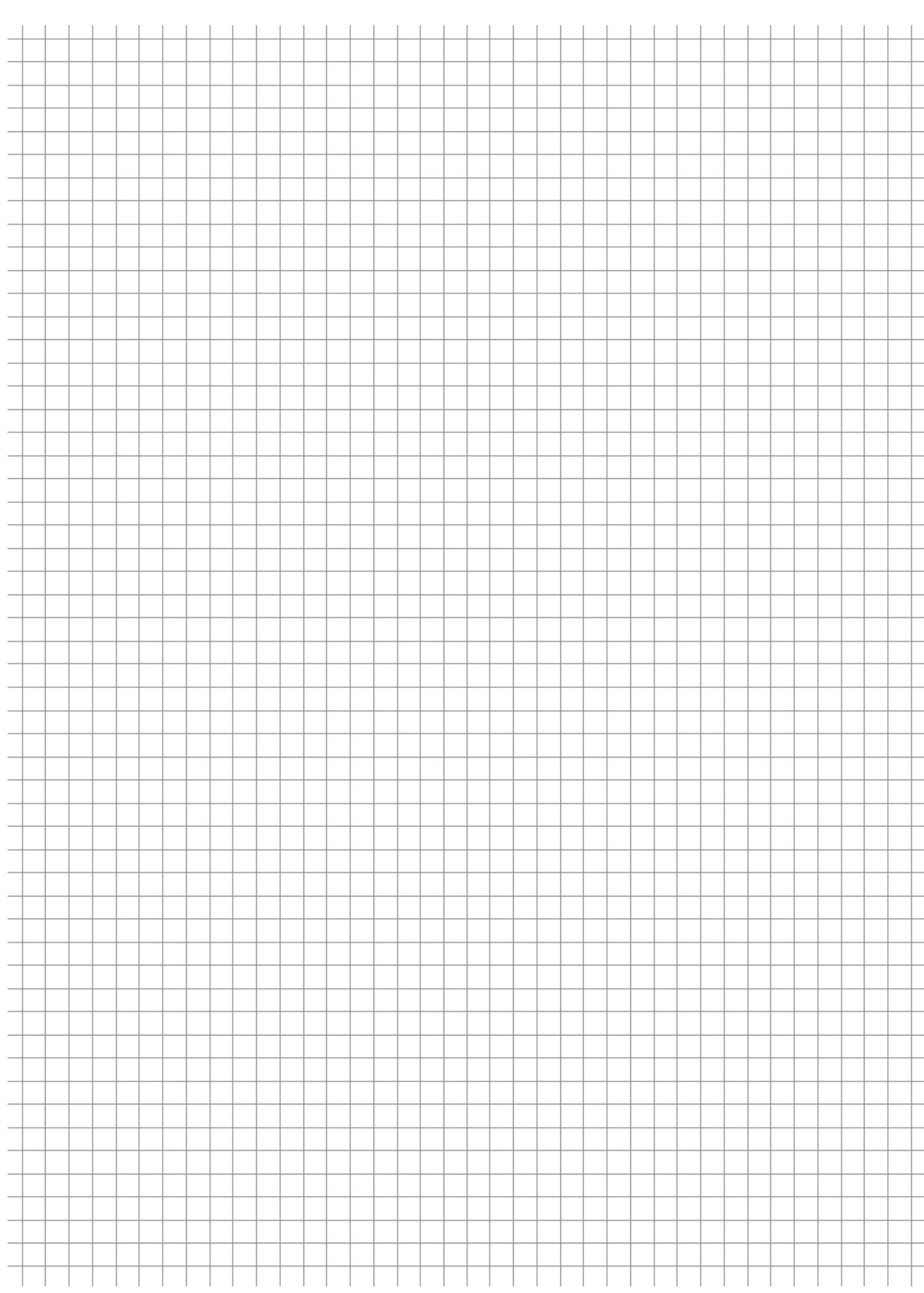
Одговор:

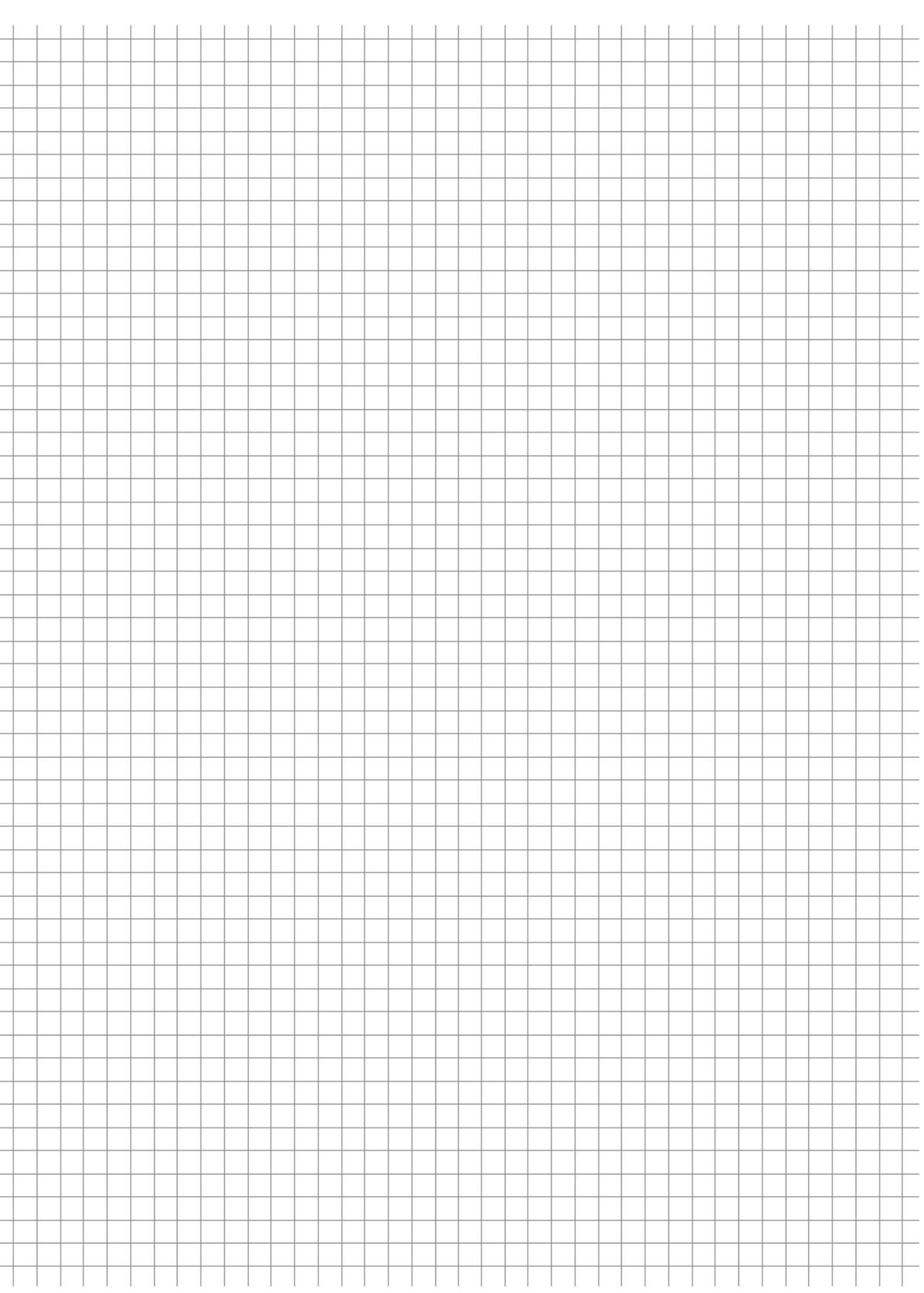
6. Дужина ивице прве коцке је три пута дужа од дужине ивице друге коцке.

Колико пута је запремина прве коцке већа од запремине друге коцке?

Одговор:

РАДНА СВЕСКА
ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Друго издање
2023. година

Ауторски тим НОВЕ ШКОЛЕ:
Милица Ђук
Бранко Марковић

Прелом и дизајн:
Горан Витановић
Игор Николић

Рецензенти:
проф. др Зорица Станимировић, Математички факултет, Универзитета у Београду
Ивана Обрадовић, професор разредне наставе, ОШ „Влада Аксентијевић“, Београд
Весна Радонић, педагог ОШ „Краљ Петар Први“ у Београду

Уредник:
Тодор Ђук

Штампа:
Alpha Print d.o.o., Београд (Земун)

Тираж:
3000

 НОВА ШКОЛА д.о.о.
Београд, Љубостињска 2

ISBN 978-86-6225-078-0

© Нова школа 2023. Сва права задржана

 ФОНДАЦИЈА
АЛЕК
КАВЧИЋ

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.016:51(075.2)(076.1)

ЂУК, Милица, 1945-
Радна свеска из математике : за четврти
разред основне школе / [ауторски тим Милица
Ђук, Бранко Марковић]. - 2. изд. - Београд :
Нова школа, 2023 (Земун : Alpha print). - 112
стр. : илустр. ; 28 см

Подаци о ауторима преузети из колофона. -
Тираж 3.000.

ISBN 978-86-6225-078-0

1. Марковић, Бранко, 1963- [автор]

COBISS.SR-ID 122893577

Министар просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије одобрио је издавање и
употребу овог уџбеника у четвртом разреду основне школе решењем број 650-02-00311/2021-07
од 12. 4. 2022. године.